

INFORME DE CALIDADE

DOS ESTUDOS DE DOUTORAMENTO DA USC

Curso 2021/22

O obxecto deste informe é analizar e avaliar a calidade dos estudos de doutoramento da Universidade de Santiago de Compostela de acordo co Regulamento de estudos de doutoramento da Universidade de Santiago de Compostela do 8 de setembro do 2020 durante o curso 2021/2022. Para cursos anteriores, pódense consultar os informes precedentes no sitio web da Escola de Doutoramento Internacional da USC (EDIUS).

Este curso académico 2021/22 estivo marcado pola recuperación da normalidade académica en relación coa incidencia da pandemia da COVID-19. Importantes actividades colectivas, como as Xornadas de Benvida, puidéronse xa celebrar de xeito presencial, e outras actividades clave da EDIUS, como as defensas de teses de doutoramento, a formación transversal ou as estadías de investigación recuperaron paulatinamente o formato presencial. Cabe sinalar, con todo, que moitos procedementos *online* postos en marcha no curso anterior para facer viable o funcionamento da EDIUS e dos diferentes procesos académicos e administrativos de doutoramento durante a pandemia mantéñense na actualidade, dispoñendo agora a Escola de Doutoramento e os diferentes colectivos que a integran dunha maior variedade de ferramentas para levar a cabo as súas funcións e actividades académicas.

Este informe estrutúrase en varios capítulos. En primeiro lugar, no capítulo 1 preséntanse e avalíanse os datos sobre a actividade académica da EDIUS tales como oferta de prazas de doutoramento, persoas doutorandas matriculadas, etc. (punto 1.1). O segundo punto do capítulo (punto 1.2) dedícase á avaliación da oferta de actividades formativas ofrecidas aos estudantes de doutoramento para o curso 2021/2022. O seguinte punto (punto 1.3) informa sobre aspectos de mobilidade e internacionalización. No punto 1.4 recómpilase información e avalíase ao persoal académico dos programas de doutoramento. No punto 1.5 preséntanse os resultados da formación (teses defendidas, idioma de tese, duración dos estudos, etc.). Para rematar co capítulo 1, no punto 1.6 preséntanse os resultados das enquisas de satisfacción dos grupos de interese (estudiantado, profesorado e persoal de administración e servizos).

O capítulo 2 dedícase á parte de xestión da calidade, incluíndo as valoracións e recomendacións dirixidas ás comisións académicas dos programas de doutoramento por parte da ACSUG. No capítulo 3 preséntase a proposta de accións de mellora e recomendacións para incrementar a calidade dos estudos de doutoramento da USC.

Finalmente, nos capítulos 4 e 5 inclúense as fontes de información utilizadas e datos de aprobación do informe.

1. Análise dos indicadores globais da calidade dos estudos de doutoramento no seu conxunto e por ramas de coñecemento¹

Os datos globais dos indicadores no curso 2021/22 de oferta e demanda de prazas, estudantes matriculados de novo ingreso e outros indicadores relativos á admisión son similares aos analizados no informe do curso pasado, que foi o primeiro realizado. Os datos dos indicadores están dispoñibles por programa de doutoramento no sitio web da EDIUS e na páxina web da Área de Calidade e Mellora de Procedementos nas seguintes ligazóns:

<https://www.usc.gal/gl/centro/escola-doutoramento-internacional-usc/calidade/indicadores>

<https://www.usc.gal/gl/institucional/goberno/area/calidade/docencia/acreditaciontit>

1.1. Análise dos procesos de acceso, admisión e matrícula nos estudos de doutoramento da USC

Neste curso 2021/22 ofertáronse un total de 55 programas de doutoramento, agrupados en cinco ramas de coñecemento: Artes e Humanidades (11), Ciencias Sociais e Xurídicas (13), Ciencias da Saúde (13), Enxeñaría e Arquitectura (7) e Ciencias (11), cunha oferta de 855 prazas para estudiantado de novo ingreso. A información sobre cada un dos 55 programas de doutoramento proporciónase na páxina web oficial de titulacións da USC (<https://www.usc.gal/gl/estudos/doutoramentos>). A oferta e demanda por ramas de coñecemento deste curso académico 2021/22 preséntase na Táboa 1 e a súa evolución nos últimos cinco anos pode verse na Figura 1.

Táboa 1. Oferta e demanda de prazas de novo ingreso nos programas de doutoramento no curso académico 2021/22

Oferta e demanda curso 2021/22						
Concepto	Total	Artes e Humanidades	Ciencias Sociais e Xurídicas	Ciencias da Saúde	Enxeñaría e Arquitectura	Ciencias
Prazas ofertadas (ID-01)	855	148	184	228	97	198
Demanda (ID-02)	1137	202	391	277	94	173

Neste curso académico 2021/2022, como se observa na Figura 1, incrementouse lixeiramente a oferta global de prazas de doutoramento nun 1,5 % con respecto ao curso 2020/2021, aínda que a oferta baixou lixeiramente na área de Ciencias da Saúde debido á extinción do Programa de Doutoramento (PD) Interuniversitario en Nanomedicina por causa da súa baixa demanda, así como á entrada en vigor da modificación da memoria de verificación do PD en Ciencias Agrícolas e Medioambientais, o que implicou tamén o cambio da súa denominación a PD en Agricultura e Medio Ambiente para o Desenvolvemento, mantendo o seu carácter internacional dentro da área de Ciencias, polo que a oferta aumentou lixeiramente nesta área. Ademais, incrementouse a oferta coa posta en marcha dun programa na área de Ciencias Sociais e Xurídicas, o de Ciencias Sociais e Envellecemento, programa internacional posto en marcha gracias o financiamento recibido do Proxecto europeo POPTEC Universidades Sen Fronteiras (UNISF), nos que participan as tres universidades públicas do Sistema Universitario de Galicia (SUG) e as universidades de Minho, Porto e Trás-os-Montes e Alto Douro.

¹ As definicións dos indicadores están dispoñibles no anexo I ao final deste informe.

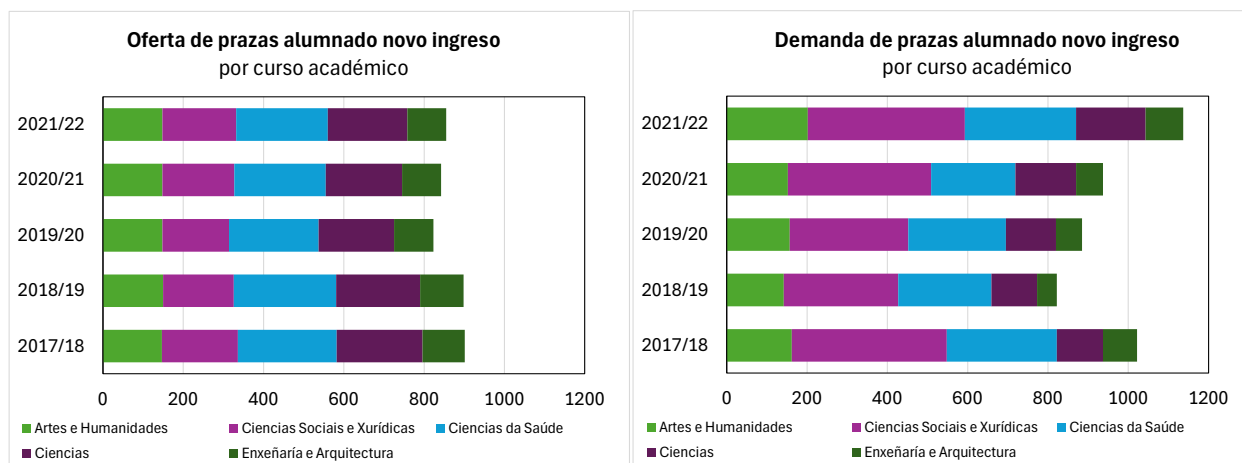

Figura 1. Oferta (esquerda) e demanda (dereita) de prazas por rama de coñecemento

En canto á demanda para a realización dos estudos de doutoramento na USC, esta incrementouse nun 21,3 % con respecto ao curso pasado, sendo superior a oferta nun 33,0 % (ver Figura 1). Se nos centramos na análise da oferta e a demanda por ramas de coñecemento infírese que a demanda é superior á oferta nun 36,5 % na rama de Artes e Humanidades, nun 112,5 % na de Ciencias Sociais e Xurídicas e nun 21,5 % en Ciencias da Saúde. Obsérvase un exceso de demanda sobre todo na área en Ciencias Sociais e Xurídicas. Doutra banda, a demanda é inferior á oferta nun 3,1 % en Enxeñaría e Arquitectura e nun 12,6 % en Ciencias. Nestas dúas ramas pode considerarse que a oferta cobre adecuadamente a demanda.

Na Táboa 2 preséntase información da matrícula de novo ingreso neste curso académico 2021/22. A evolución de matrícula de novo ingreso nos últimos cinco cursos comparada coa oferta e a demanda de prazas pode verse na Figura 2. En todos estes anos, a matrícula de novo ingreso foi inferior á oferta en todas as ramas de coñecemento, cun incremento do 25,7 % de matriculados de novo ingreso con respecto ao curso pasado. Ofertáronse 855 prazas. Recibíronse 1.137 solicitudes, das que se finalizaron 589 matrículas, isto é, o 51,8 % dos que demandaron ser admitidos nun programa matriculáronse finalmente, cubríndose un 68,9 % das prazas ofertadas. Móstrase unha tendencia en ascenso da demanda desde o curso 2018/2019 moi acentuada nos últimos dous cursos. Por outra banda, en canto á evolución do número de prazas ofertadas, vemos que se mantén case constante nos últimos anos. Todas as ramas experimentaron un incremento no número de matrículas de novo ingreso con respecto ao curso anterior, destacando a área de Artes e Humanidades e a de Ciencias da Saúde, con incrementos do 30,1 % e do 18,5 % respectivamente. Ademais, nun bo número de programas de doutoramento experimentábase un incremento de novos estudantes matriculados.

Táboa 2. Estudantes de novo ingreso nos programas de doutoramento no curso académico 2021/22

Estudantes de novo ingreso						
Concepto	Total Porcentaxe	Artes e Humanidades	Ciencias Sociais e Xurídicas	Ciencias da Saúde	Ciencias	Enxeñaría e Arquitectura
Matrícula de novo ingreso (ID-03)	589	121	139	173	111	45
Matrícula de novo ingreso de estudantes por xénero	H	54	72	61	67	28
	M	67	67	112	44	17
Matrícula novos visitantes	83	10	21	29	10	16
Porcentaxe de estudantes de novo ingreso procedentes de estudos de Máster (ID-07)	43,3	47,1	28,1	49,1	50,5	40,0
Porcentaxe de estudantes novos estranxeiros sobre os novos matriculados (ID-08)	33,6	30,6	50,4	14,5	40,5	46,7
Porcentaxe de estudantes de novo ingreso que requiriron complementos formativos (ID-13)	11,6	7,4	23,0	3,0	37,2	5,2

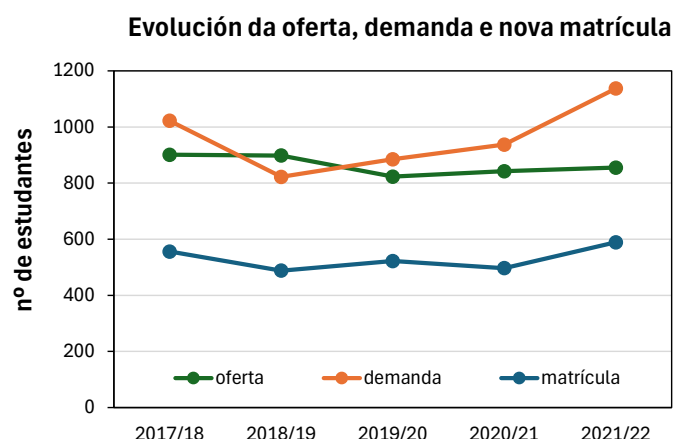

Figura 2. Evolución da oferta, demanda e nova matrícula nos últimos cinco anos

Na Figura 3 móstrase a distribución do novo estudiantado matriculado por área de coñecemento desde a perspectiva de xénero para o curso académico 2021/22. Pódese observar que o número de mulleres supera lixeiramente ao de homes, cun 52,1 %, mostrando un equilibrio notable na matrícula dos programas de doutoramento en canto á perspectiva de xénero. Ao avaliar as ramas individualmente, na área de Ciencias da Saúde e Artes e Humanidades o número de mulleres é superior ao número de homes cun 64,9 % e 55,4 % respectivamente. Con todo, noutras áreas de coñecemento, o número de homes é aínda superior ao de mulleres, sendo en Enxeñaría e Arquitectura do 62,2 % e en Ciencias un 60,4 %, e Ciencias Sociais e Xurídicas un 51,8 %.

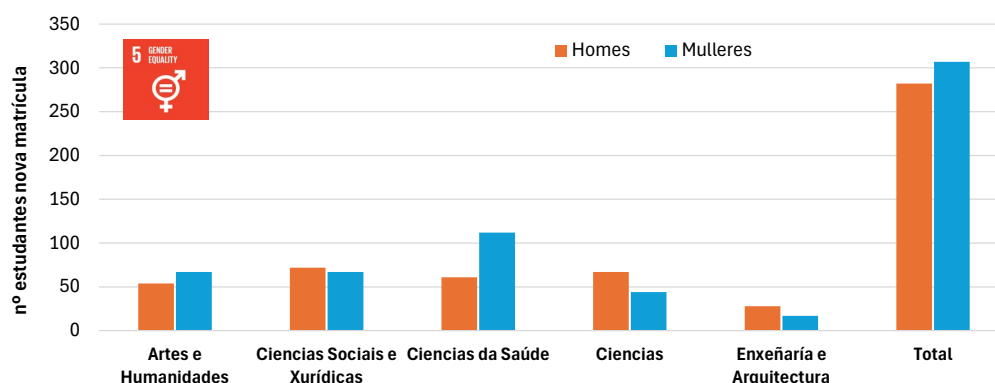

Figura 3. Estudantes de doutoramento de nova matrícula no curso 2021/22 desde a perspectiva de xénero

En relación á orixe dos novos estudantes, un número significativo provén de programas de máster de diversas universidades do sistema español (Táboa 2). Non contamos con datos que nos permitan identificar cales proveñen do SUG (sistema universitario galego) e cales doutras universidades nacionais. En total, o estudantado que provén de estudos de máster representa un 43,3 % neste curso académico. O número de estudantes procedentes de titulacións baixo o réxime do RD 1393/2007 é minoritario. Do mesmo xeito que en cursos anteriores, destaca a elevada porcentaxe de estudantes estranxeiros que se matriculan nos programas de doutoramento da USC, representando un 33,6 % dos novos matriculados, quen deben solicitar a equivalencia do seu título. Segundo se pode observar na Táboa 2, as ramas con maior porcentaxe de estranxeiros matriculados son Ciencias Sociais e Xurídicas cun 50,4 %, Enxeñaría e Arquitectura cun 46,7 %, e Ciencias cun 40,5 %, sendo a procedencia deste estudantado moi diversa. No caso da primeira área, proveñen principalmente de universidades de Iberoamérica, África e Portugal, mentres que na segunda e terceira área, a procedencia é principalmente de Asia e Iberoamérica.

A porcentaxe de estudantes que requiriron realizar complementos de formación dos novos matriculados é notablemente baixo, un 11,6 % (Táboa 2). Esta situación suxire un aspecto positivo en canto á congruencia entre os coñecementos adquiridos durante a formación previa dos estudantes e os requisitos do programa de doutoramento. A escasa necesidade de complementos de formación pode interpretarse como un indicador da efectividade do proceso de selección de estudantes, así como da adecuación dos contidos e requisitos do programa ás competencias e habilidades previamente desenvolvidas polos candidatos.

En canto ao número total de estudantes matriculados nos programas de doutoramento da USC no curso 2021/2022, Táboa 3, este ascende ao total de 2.652 estudantes de doutoramento con matrícula ordinaria, máis 83 de estadía, o que fai un total de 2.735. Deste número, 589 estudantes foron de primeira matrícula. Na Figura 4 preséntase a evolución de matrícula total nos últimos seis cursos, onde pode observarse un pequeno descenso continuado da matrícula nos programas de doutoramento consecuencia do incremento experimentado na defensa das teses nos últimos anos, e manténdose en termos similares a anos anteriores o número de persoas doutorandas de primeira matrícula. Por ramas de coñecemento (Figura 4 dereita), as de Ciencias da Saúde e Ciencias e Enxeñarías son as que tiveron máis estudantado con matrícula ordinaria, con 855 e 663 respectivamente, mentres que as áreas de Ciencias Sociais e Xurídicas (618) e de Artes e Humanidades (516) experimentaron un moi leve descenso respecto ao curso académico anterior, confirmando a tendencia observada.

Táboa 3. Estudiantes matriculados nos programas de doutoramento no curso académico 2021/22

Total de estudantes matriculados						
Concepto	Total Porcentaxe	Artes e Humanidades	Ciencias Sociais e Xurídicas	Ciencias da Saúde	Ciencias	Enxeñaría e Arquitectura
Matrícula total de estudantes (ID-06)	2.652	516	618	855	440	223
Porcentaxe de estudantes estranxeiros sobre o total de matriculados (ID-10)	30,5	22,3	40,4	28,8	25,3	31,5
Porcentaxe de estudantes estranxeiros do EES (ID-12)	8,8	8,8	15,2	5,8	4,8	9,9
Porcentaxe de estudantes a tempo completo (ID-14)	64,5	52,5	43,3	49,4	75,1	61,7
Porcentaxe de estudantes a tempo parcial (ID-15)	17,1	16,4	21,4	20,8	8,0	10,8
Porcentaxe de estudantes con dedicación mixta (ID-16)	28,3	31,1	35,3	30,2	12,1	27,5
Porcentaxe de estudantes con beca o contrato predoutoral (FPI, FPU, Xunta,...)	29,6	31,5	26,1	25,1	39,7	31,8

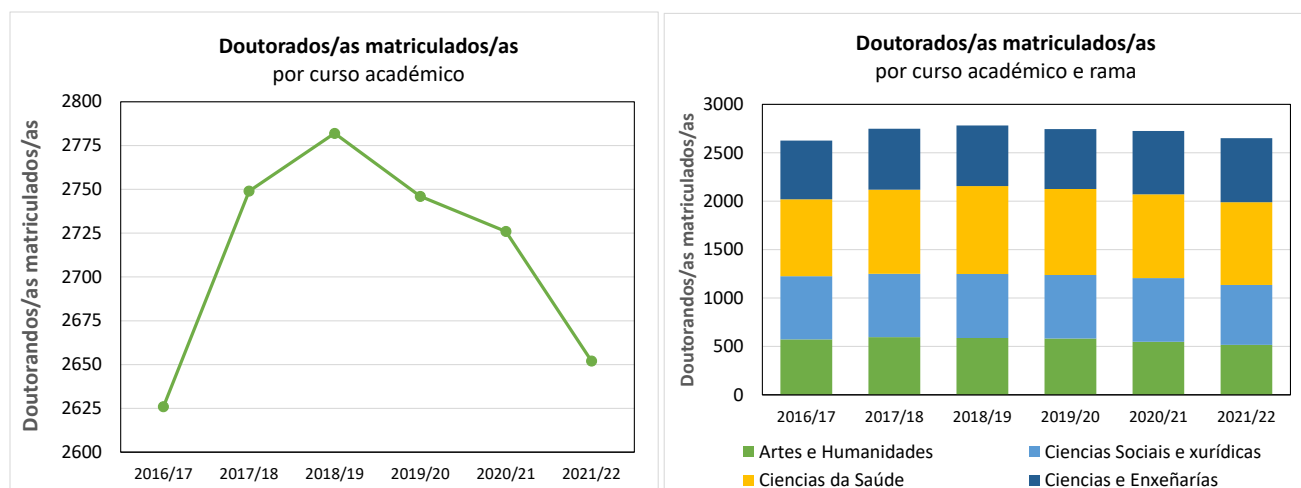

Figura 4. Evolución do número de estudantes matriculados por curso académico (dereita) e rama de coñecemento (esquerda)

Por outra banda, a proporción de estudantes de doutoramento estranxeiros continuou o seu avance principalmente grazas á redución das restricións á mobilidade tras a pandemia de COVID-19, sumando 809 estudantes, o que representa xa o 30,5 % do total de estudantes de doutoramento matriculados. Isto converte a EDIUS no centro con maior presenza deste tipo de estudantes na USC.

Tamén é moi positivo que a proporción de estudantes estranxeiros estea ben por enriba da media española, que é do 25 % aproximadamente² (ver Táboa 3 e Figura 5).

Entre o estudantado estranxeiro, o grupo máis numeroso é o orixinario de Portugal (149 estudantes), seguido do de Ecuador (71), Brasil (55), México (52), Colombia (42), Xordania (31), Italia (24) e China (22). Os estudantes de doutoramento estranxeiros cursan sobre todo programas das ramas de Ciencias Sociais e Xurídicas e de Ciencias e Enxeñaría. No primeiro caso proceden fundamentalmente de Portugal e Iberoamérica, mentres que no segundo a procedencia é máis diversa, xa que depende das relacións e convenios internacionais dos programas de doutoramento.

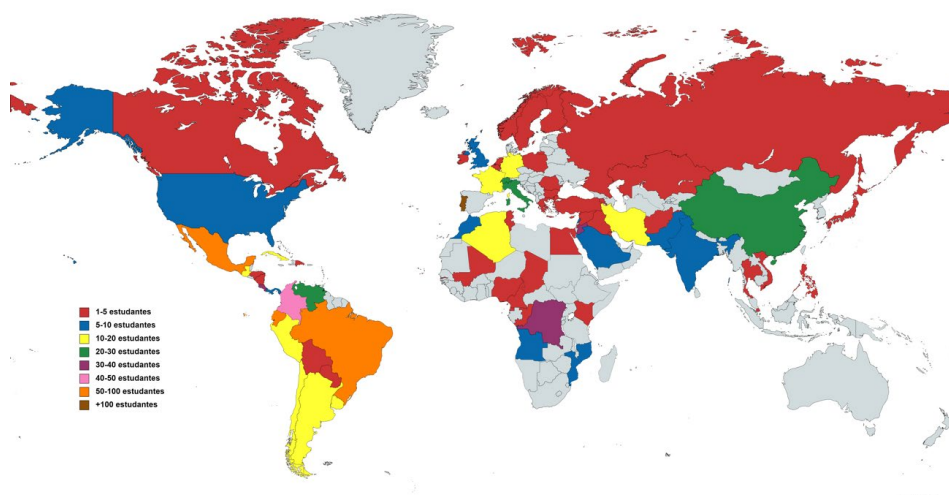

Figura 5. Procedencia das persoas doutorandas matriculadas

Os datos do tipo de dedicación (Figura 6) das persoas doutorandas indican que no curso académico 2021/2022 un 64,5 % realizaban os seus estudos de doutoramento a tempo completo (1.710 estudantes) e o 32,8.% a tempo parcial (870), mentres que o resto mantiña unha dedicación de tipo mixto (72), situándose o tempo de duración medio dos estudos de doutoramento en 4 anos e 11 meses. No cómputo están incluídos os estudantes a tempo completo e parcial, de aí a duración relativamente longa para cursar con éxito os estudos de doutoramento. Na Figura 6 (dereita) preséntase para este curso 2021/22 a distribución do estudantado a tempo parcial por rama de coñecemento, sendo os valores moi similares aos cursos anteriores. A porcentaxe é maior nas ramas de Ciencias Sociais e Xurídicas e Ciencias da Saúde, cun 21,4 % e un 20,8 %, respectivamente, e, no polo oposto, as menores porcentaxes danse nas ramas de Ciencias e de Enxeñaría e Arquitectura, cun 8,0 % e 10,8 % respectivamente.

Neste informe non debemos deixar de recalcar que a modalidade a tempo parcial comporta certos riscos, como maiores dificultades no cumprimento das actividades formativas, na realización de estadias, de complementos formativos e/ou riscos doutro tipo como unha dedicación á tese moi dependente das condicións laborais ás veces cambiantes que poden propiciar incluso o abandono dos estudos de doutoramento. Desde a EDIUS segue poñéndose moita énfase en que as persoas doutorandas elixan con coidado a modalidade de dedicación, especialmente quen fan a tese sen financiamento e combinándoa con outra actividade. Para este grupo semella máis indicada a modalidade a tempo parcial, sempre e cando cumpran os requisitos establecidos para iso no Regulamento de Estudos de Doutoramento, xa que lles permite facer a tese en 5 anos (máis a posibilidade das prórrogas contempladas no RD 99/2011).

² Ministerio de Ciencia, Innovación y Universidades. UNIVBASE. Estadística de Tesis Doctorales (ETD). Recuperado de: <https://www.universidades.gob.es/estadistica-de-tesis-doctorales-etc>

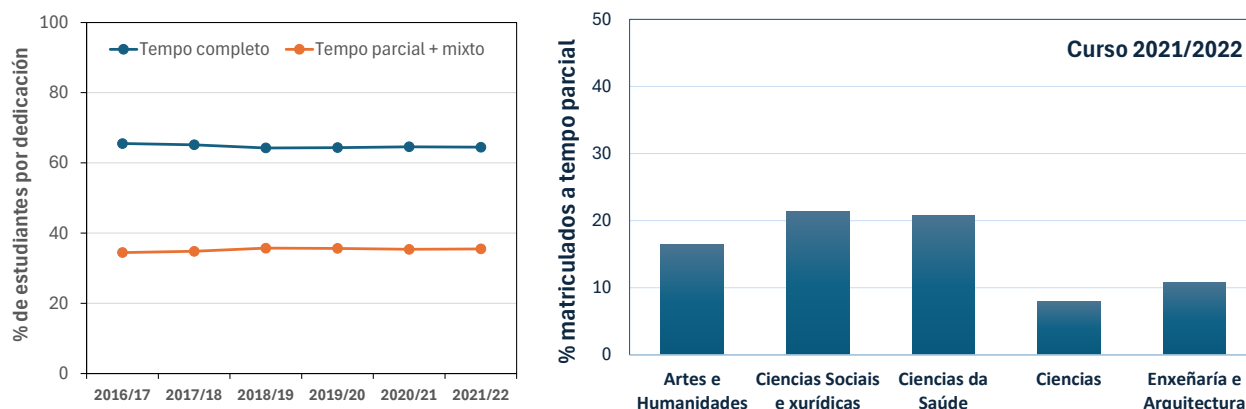

Figura 6. Evolución da realización dos estudos de doutoramento a tempo completo e a tempo parcial (dereita) e % de matriculados a tempo parcial no curso 2021/22 por rama (esquerda)

A porcentaxe de persoas doutorandas con bolsa ou contrato predoutoral é do 29,6%, aínda que se observa unha pequena disparidade entre ramas (véxase Figura 7), sendo moi similar ao ano anterior. As ramas de Ciencias e Enxeñaría e Arquitectura suman o maior número de estudantes con bolsa ou contrato, cun 39,7 e 31,8 %, respectivamente. No polo oposto, as menores porcentaxes danse nas ramas de Ciencias da Saúde (25,1%), probablemente en relación coa existencia de moitas persoas doutorandas realizando simultaneamente o seu período de residencia. Artes e Humanidades e Ciencias Sociais e Xurídicas presentan unha porcentaxe en torno ao 31,5 e 26,1%, respectivamente, que podería deberse ao escaso financiamento que obteñen a través de bolsas e contratos, e tamén á existencia de programas cunha alta porcentaxe de matriculados que compatibilizan os estudos de doutoramento coas súas profesións, entre outros motivos. Pode apreciarse a relación entre o % de estudantado a tempo parcial e % de estudantado con bolsa ou contrato predoutoral (Figura 6 dereita e Figura 7); así, as ramas con maior porcentaxe de estudantado a tempo parcial coincide coas ramas con menos bolsas ou contratos predoutorais.

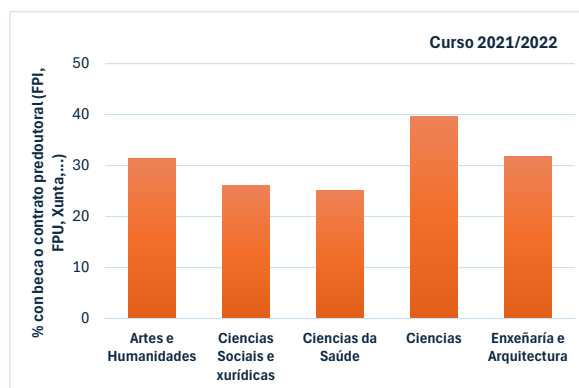

Figura 7. Porcentaxe de estudantes con bolsa ou contrato predoutoral

Á vista dos datos presentados conclúese que os procesos de acceso, admisión e matrícula son adecuados, cunha oferta dos estudos de doutoramento da USC que parece ser atractiva na actualidade.

Por último indicar que se dispón de datos e cifras do Sistema Universitario Español 2021-2022 do Ministerio de Ciencia, Innovación y Universidades, dispoñible en: <https://www.universidades.gob.es/publicaciones-e-informes>.

1.2. Planificación e calidade das actividades de formación ofrecidas ás persoas doutorandas

A oferta de actividades transversais da EDIUS, tanto as xerais como aquelas máis dirixidas a unha grande área de coñecemento en concreto, enfócase para facilitar ao estudiantado a adquisición das competencias, habilidades e destrezas necesarias para participar de xeito activo na sociedade do coñecemento e desenvolverse con éxito nun mercado de traballo complexo e cambiante. Durante o curso académico 2021/2022 consolidáronse os diferentes módulos nos que se estrutura esta oferta:

Módulo 1: Competencias en información e recursos

Módulo 2: Competencias en comunicación, divulgación e xestión do tempo

Módulo 3: Competencias en investigación, innovación e transferencia

Módulo 4: Tratamento e modelización da información territorial

Módulo 5: Competencias en análise de datos e modelización

Módulo 6: Competencias en perspectiva de xénero, ética e igualdade na I+D+i

Módulo 7: Outros

O total de prazas ofertadas de actividades formativas transversais no curso 2021/22 foi de 1.652, que tiveron unha demanda de participación por parte do estudiantado de 1.351 prazas, quedando en lista de espera un total de 187 solicitudes (ver Figura 8). A oferta de actividades formativas pode verse con detalle na páxina web da EDIUS (<https://www.usc.gal/gl/centro/escola-doutoramento-internacional-usc/historico-actividades>). O total de participación dos estudantes neste curso foi de 1.164 estudantes que asistiron as actividades formativas ofertadas. Como era de esperar, hai cursos con maior demanda que oferta e viceversa, sendo o número de estudantes que queda na lista de agarda sen poder asistir á actividade formativa seleccionada en xeral moi pequena (Figura 9).

A porcentaxe de estudantes que participaron en actividades formativas transversais é do 43,9 % (matrícula nas actividades formativas/total de matriculados nos PD). Esta cifra é lixeiramente inferior á do curso anterior, tal como se pode observar na Figura 9. Revisando as cifras da evolución da matrícula e a demanda das actividades formativas vese que nos últimos dous anos aquela sofre unha lixeira baixada debida probablemente a que os estudantes xa fixeron noutro curso académico a actividade formativa. Na Figura 9 vese un pico no curso 2020/21, que é cando se empezaron a impartir as novas actividades formativas. A porcentaxe do estudiantado que solicita unha actividade formativa e non pode facela por falta de prazas en todos os cursos académicos avaliados é moi baixa. Cabe mencionar que neste momento non dispoñemos de información de cantos alumnos participaron nas actividades formativas, só da participación total de estudantes en actividades transversais, e tampouco temos información dispoñible de participación do estudiantado por ramas de coñecemento.

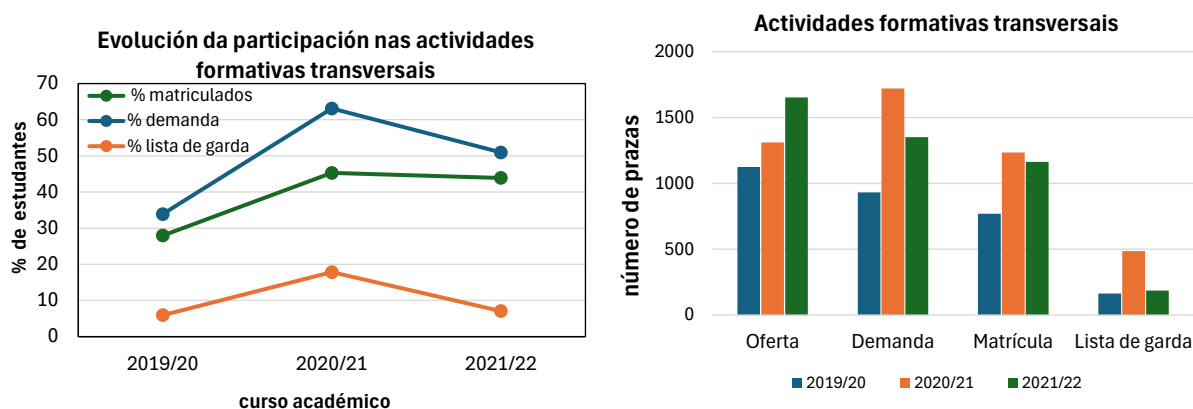

Figura 9. Evolución da oferta, demanda, matrícula e lista de garda das actividades formativas transversais: % de estudantes (esquerda) e nº de prazas (dereita)

Tendo en conta o feito de que as actividades transversais non son obrigatorias en moitos dos programas de doutoramento, pódese considerar que a aceptación é moi satisfactoria, aínda que é evidente que hai unha marxe de mellora. Percíbese que o estudantado de doutoramento atopa unha oferta de actividades formativas estable e ben organizada e que cada vez lles resulta máis atractiva. Doutra banda, nalgúns programas interuniversitarios recoñécense dificultades para asistir ás actividades formativas desde outras universidades e cómpre unificar a oferta destas. En xeral, e de acordo cos informes da ACSUG dos programas de doutoramento, os esforzos da Escola de Doutoramento orientados á mellora na planificación e organización destas actividades son cada vez máis apreciados. É tamén conveniente sinalar que a planificación e organización das actividades formativas é dinámica e cada ano incorpóranse cambios e melloras. Así, a oferta cada vez inclúe máis actividades non presenciais ou máis actividades no Campus Terra. É importante tamén salientar que todas as actividades ofertadas son gratuítas para o estudantado de doutoramento, xa que son financiadas co presuposto da EDIUS.

Ademais, indicar que desde o curso 2020/2021 as actividades formativas transversais pasaron tamén a ser recoñecidas como cursos de innovación e formación docente (PFID). Ademais, o estudantado con contratos predoutoriais obtidos por convocatoria competitiva tamén puido ter acceso aos cursos ofertados ao Persoal Docente e Investigador (PDI) a través do Programa de Formación e Innovación Docente (PFID) da USC (<https://www.usc.gal/gl/institucional/goberno/area/xestionpersoal/formacion/PFID>).

Por outra banda, a EDIUS oferta actividades formativas específicas por rama de coñecemento realizadas anteriormente por algún programa de doutoramento para o seu estudantado e que despertaron un elevado interese no doutros programas de doutoramento, polo que se decidiu ofertar tamén desde a EDIUS para todo o estudantado dunha determinada grande área de coñecemento. No curso 2021/22 ofertáronse 19 seminarios na área de Ciencias e Enxeñarías, un na área de Ciencias da Saúde, e seis na área de Artes e Humanidades xunto coa de Ciencias Sociais e Xurídicas. Ademais, á oferta de actividades transversais e específicas da EDIUS hai que engadir as actividades específicas organizadas polos propios programas e institutos de investigación, entre as que se atopan xornadas de persoas doutorandas, ciclos de seminarios e conferencias, etc.

En canto á calidade da oferta das actividades formativas, hai que indicar que o grao de satisfacción global do estudantado e das persoas directoras de teses é elevado, aínda que polo momento non se implantou a realización de enquisas específicas para poder cuantificalo por actividade. Espérase que para o próximo curso poida levarse a cabo a avaliación do grao de satisfacción do estudantado de forma cuantificada con enquisas por actividade. No informe de satisfacción do estudantado dos programas de doutoramento relacionados con este apartado, pregunta 30: “A oferta formativa do programa (cursos, seminarios, etc. obrigatorios e/ou complementarios é de interese e de calidade”)), reflicte unha media de 3,38 (sobre 5) en canto a calidade das actividades de formación. Este resultado é lixeiramente inferior ao rexistrado o curso anterior (3,44). Por outra banda, no informe de satisfacción das persoas titoras e directoras, a pregunta sobre a oferta, planificación e organización de actividades formativas (pregunta 2: “Oferta, planificación e organización das actividades formativas (seminarios, cursos, congresos, xornadas”) alcanza a puntuación de 4,03 (sobre 5). Este é un apartado ben valorado cun resultado moi similar nos dous últimos anos. A evolución dos resultados na valoración das actividades formativas pode verse na Figura 10. No apartado 1.6 deste informe poden verse con mais detalle os resultados das enquisas de satisfacción dos grupos de interese.

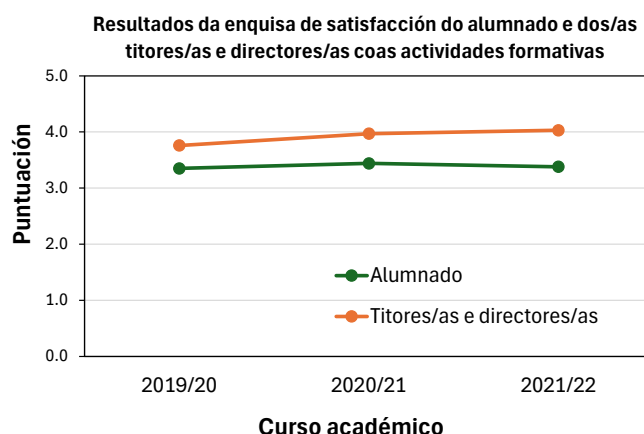

Figura 10. Evolución da valoración da oferta, planificación e organización das actividades formativas

Ademais, cómpre destacar outras actividades formativas que a escola leva realizando nos últimos anos de forma regular e que teñen moi boa acollida por parte do estudantado e do profesorado, como son o IX Encontro da mocidade investigadora (realizado os días 20 e 22 de xuño do 2022), o concurso “Teses en 3 minutos (3MT)” e o concurso “A túa tese nun fío de Twitter”.

Por outra banda, durante este curso académico 2020/2021 a EDIUS ofertou por primeira vez un pequeno número de actividades de formación destinadas ao profesorado dos programas de doutoramento (en particular, para persoas titoras e directoras de tese) focalizada en aspectos asociados á xestión dos recursos e equipos de traballo e a elaboración de materiais e contidos dixitais para a docencia e investigación. Ofertou 56 prazas en tres cursos nos que se matricularon un total de 42 profesores/as dos programas de doutoramento.

1.3 . Internacionalización e Mobilidade

A EDIUS segue a desenvolver un intenso labor para favorecer a internacionalización dos estudos de doutoramento, un dos seus obxectivos principais. Isto reflíctese, en primeiro lugar, no xa comentado aumento do número de estudantes procedentes de países estranxeiros (Figura 5 e Táboas 2 e 3).

A realización de estadías en centros de investigación estranxeiros é unha importante vía de internacionalización para a EDIUS. Por iso, paga a pena salientar o aumento notable das teses con mención internacional no título de doutoramento, Táboa 4. Como é coñecido, para conseguir esta mención as persoas doutorandas deben realizar unha estancia mínima de tres meses fora de España nunha institución de ensinanza superior ou centro de investigación de prestixio, cursando estudos ou realizando traballos de investigación. Ademais, a tese deberá ser informada por un mínimo de dous expertos de institucións académicas non españolas e deberá contar con algún membro experto estranxeiro no tribunal que a xulgue. O 4,2% de estudantes realizaron estancias de investigación autorizadas pola CAPD neste curso académico, os datos poden verse na Táboa 4. A rama de Ciencias (22,4 %) é o que maiores valores presenta, seguida das ramas de Ciencias Sociais e Xurídicas (19,2 %), Ciencias da Saúde (19,1 %) e Enxeñaría e Arquitectura (16,7 %). Os valores altos deste ano, en comparación cos cursos anteriores, débese a recuperación da normalidade nas estadías despois do ano da pandemia e pos-pandemia da COVID-19. Débese ter en conta que, este indicador computa o número de estudantes de investigación que realizan estancias de investigación sobre o número total de estudantes a tempo completo. Os estudantes realizan unha única estancia de investigación durante os seus estudos de doutoramento co que o indicador non está ben definido, debería estar definido tendo en conta o número de estudantes que realizan estancias de investigación durante o seu doutoramento e os que non as realizan. No informe de satisfacción dos estudantes co doutoramento, non se lles pregunta sobre a utilidade destas estancias aínda que sen dúbida este tipo de actividades está moi ben valorada entre os estudantes.

Táboa 4. Teses con mención internacional defendidas na USC

Curso	Total	Artes e Humanidades	Ciencias da Saúde	Ciencias Sociais e Xurídicas	Ciencias e Enxeñarías
2016/17	44	7	10	8	18
2017/18	77	9	21	8	39
2018/19	100	15	21	14	50
2019/20	107	28	26	13	40
2020/21	105	18	32	18	37
2021/22	123	20	35	17	51

Por outra banda, e non menos importante para a internacionalización dos estudos de doutoramento, están os estudantes que participan en programas de mobilidade (entrantes) e realizan estadías na USC provenientes de universidades estranxeiras onde levan a cabo os seus estudos de doutoramento un 5,3 % (Táboa 5). Como no caso anterior, os valores son baixos xa que este indicador computa o número de estudantes de investigación que realizan estancias de investigación sobre o número total de estudantes a tempo completo.

Táboa 5. Estudantes que realizan estancias de investigación autorizadas pola CAPD no curso académico 2021/2022

Concepto	Total	Artes e Humanidades	Ciencias Sociais e Xurídicas	Ciencias da Saúde	Ciencias	Enxeñaría e Arquitectura
Porcentaxe de estudantes que realizan estadias de investigación (saíntes) autorizadas pola CAPD (ID-17)	18,3	12,8	19,2	19,1	22,4	16,7
Porcentaxe de estudantes que participan en programas de mobilidade (entrantes) (ID-19)	8,1	4,1	10,0	10,5	3,4	12,7

Esta crecente internacionalización da Escola tamén se reflicte no incremento do número de persoas investigadoras estranxeiras que dirixen teses ou que forman parte dos tribunais para a súa defensa (Táboa 6).

Táboa 6. Evolución do número de persoas directoras de teses e de persoal experto estranxeiro en tribunais de teses.

Curso académico	Persoas directoras de teses ¹	Porcentaxe de persoas directoras de tese estranxeiras	Número de persoas expertas estranxeiras	Porcentaxe de persoal experto estranxeiro ²
2016/17	345	7,25	65	18,2
2017/18	478	7,74	117	18,7
2018/19	727	8,94	174	19,5
2019/20	1.008	9,03	121	15,5
2020/21	1.267	9,39	176	17,8
2021/22	1.564	11,06	179	16,6

¹Calculado sen considerar se se dirixe a máis dunha persoa doutoranda.

²Calculado sobre o número total de membros de tribunais.

Outro elemento básico de promoción da internacionalización son as teses en cotutela. Neste curso 2021/2022 defendéronse cinco teses nesta modalidade, o que supón unha pequena baixada respecto do curso anterior. A Táboa 7 amosa a evolución do número de teses defendidas na modalidade de cotutela desde o curso 2016/2017.

Táboa 7. Evolución das teses en cotutela defendidas na USC.

Curso	Total	Artes e Humanidades	Ciencias da Saúde	Ciencias Sociais e Xurídicas	Ciencias e Enxeñarías
2016/17	0	0	0	0	0
2017/18	2	0	2	0	0
2018/19	2	1	1	0	0
2019/20	2	1	1	0	0
2020/21	8	1	3	0	4
2021/22	5	3	0	2	0

Con todo o indicado considérase que queda demostrado o alto nivel de internacionalización dos programas de doutoramento e o esforzo realizado para iso nestes últimos anos.

1.4. Recursos humanos

1.4.1. Persoal académico

Antes de analizar os datos correspondentes ao persoal académico é necesario sinalar que hai persoas directoras e titoras colaborando en máis dun programa de doutoramento. Á hora de tratar a información e contabilizar totais, só se conta unha vez cada contribución de cada persoa titora e/ou persoa directora.

O número total de profesorado (persoas titoras) que participa nos programas de doutoramento da USC alcanza case os 2.146, e o total de persoas directoras os 1.564 (Táboa 8). Por ramas, o número de persoas directoras está entre 400 e 500, exceptuando Enxeñaría e Arquitectura, que só ten 213, xa que é a área que oferta o menor número de programas de doutoramento. O 73,7 % das persoas directoras están vinculadas á USC. Se se compara o número de estudantes matriculados fronte o número de persoas directoras e persoas titoras pódese ver que a media de estudantes por persoa titora é case do 1,23 e por persoas directoras é de 1,69, o que significa que unha porcentaxe elevada das persoas directoras conta con máis dunha persoa doutoranda.

A experiencia investigadora totaliza 4.644 sexenios, o que supón unha media de 2,79 sexenios por profesor/a da USC (Táboa 8). Deles, o 76,06 % corresponde globalmente con sexenios vivos. Por ramas obsérvase que a porcentaxe de profesorado con sexenios vivos supera o 70 %. Estas cifras revelan que a experiencia investigadora das persoas directoras e titoras de teses é globalmente alta. Ao analizar estes datos hai que ter en conta que só se presenta información dos sexenios correspondentes ao profesorado que pertence á USC.

No relativo a proxectos de investigación vivos obsérvase un total de 722 entre autonómicos (199), nacionais (372) e internacionais (151) (Táboa 8). Non dispoñemos de información respecto da participación en proxectos por ramas. Ademais, hai que ter en conta que só se presenta información correspondente ao profesorado que pertence á USC.

En canto a publicacións indexadas (Táboa 8), a cifra total é de 4.776. A cifra máis alta corresponde a Ciencias da Saúde, con 1.789, seguida de Ciencias con 1.555, Ciencias Sociais e Xurídicas con 686 e Enxeñaría e Arquitectura con 502. Destaca neste campo Artes e Humanidades con só 244 publicacións indexadas. Con todo, obsérvase que nesta rama o número de publicacións non indexadas é bastante elevada, 477. Isto coincide claramente co feito de que na rama de Artes e Humanidades valóranse preferentemente publicacións non indexadas, como é o caso dos libros. No caso de Ciencias Sociais e Xurídicas tamén se observa un elevado número de publicacións non indexadas fronte ás indexadas (982 fronte a 686), o cal tamén é un síntoma claro de que nesta rama non só se valoran as publicacións indexadas.

En canto a indicadores relativos, pódese obter que, en media, o profesorado con vinculación á USC produciu 2,23 publicacións indexadas por profesor/a: 3,8 na rama de Ciencias da Saúde, 3,2 na de Ciencias, 2,4 na de Enxeñaría e Arquitectura, 1,6 na de Ciencias Sociais e Xurídicas e 0,6 na de Artes e Humanidades. No que respecta a non indexadas, o total da Universidade é de 0,97 publicacións por profesor/a, observándose unha tendencia inversa á das publicacións indexadas, con taxas maiores en Artes e Humanidades e Ciencias Sociais e Xurídicas, con 1,14 e 2,23 publicacións por profesor/a, e valores menores para Ciencias (0,7), Ciencias da Saúde (0,3) e Enxeñaría e Arquitectura (0,58).

Táboa 8. Persoal académico dos programas de doutoramento no curso 2021/2022

Persoal Académico do PD no curso 2021/2022						
Concepto	Total Porcentaxe	Artes e Humanidades	Ciencias Sociais e Xurídicas	Ciencias da Saúde	Ciencias	Enxeñaría e Arquitectura
Profesorado que forma parte dos PD (nº)	2.146	420	441	473	484	213
Profesorado da USC que forma parte dos PD (nº)	1.581	275	323	395	356	125
Ratio doutorandos/ profesorado PD	1,23	1,23	1,40	1,81	0,91	1,05
Número total de sexenios do profesorado da USC (ID-25)	4.644	780	711	1.145	1.253	398
Número medio de sexenios por PDI da USC (ID-26)	2,79	2,68	2,05	2,90	3,49	2,78
Porcentaxe de PDI da USC con sexenios (ID-27)	90,23	91,38	88,80	88,76	88,34	93,85
Porcentaxe de PDI da USC con sexenios vivos (ID-28)	76,06	75,23	71,47	79,22	76,26	78,11
Persoas directoras das teses defendidas 2022/2023	598	69	107	240	120	62
Porcentaxe de persoas directoras de tese estranxeiras das teses defendidas en 2022/2023	4,3	5,8	2,8	2,9	9,2	1,6
Número de publicacións indexadas no ano do profesorado USC	4.776	244	686	1.789	1.555	502
Número de publicacións non indexadas no ano do profesorado USC	2.086	477	982	146	357	124
Número de proxectos internacionais vivos no ano 2022 do profesorado USC	151	nd	nd	nd	nd	nd
Número de proxectos nacionais vivos no ano 2022 do profesorado USC	372	nd	nd	nd	nd	nd
Número de proxectos autonómicos vivos no ano 2022 do profesorado USC	199	nd	nd	nd	nd	nd

Resumindo o analizado neste apartado, pódense extraer as seguintes conclusións:

- O persoal dispoñible para a dirección e titorización de tese é suficiente, posto que o curso avaliado ten un cociente de 1,23 de persoas doutorandas/profesorado dispoñible.
- Respecto aos proxectos de investigación, obsérvanse uns valores altos tanto en proxectos autonómicos como nacionais e internacionais. Polo momento non dispoñemos de información por área de coñecemento.
- Respecto do número de sexenios por PDI da USC, a media é de 2,79 por profesor/a, un número moi elevado que indica a alta calidade do profesorado que forma parte dos programas de doutoramento.
- En canto a publicacións, en termos relativos, a media total correspóndese con 2,23 publicacións indexadas por profesor/a da USC e 0,97 publicacións non indexadas por profesor/a da USC. Os datos indican que nas áreas de Ciencias e Enxeñaría e Ciencias da Saúde, as publicacións indexadas son mais importantes, presentando cifras maiores, mentres que en Artes e Humanidades e Ciencias Sociais e Xurídicas, os números de publicacións non indexadas son maiores, o que indica a existencia doutro tipo de publicacións, distintas aos artigos en revistas, que non están indexadas, como poden ser os libros.

1.4.2. Persoal de Administración e Servicios (PAS)

Na Universidade de Santiago de Compostela o apoio administrativo aos programas de doutoramento está articulado en diferentes niveis:

Para cada programa de doutoramento:

- Xestións administrativas do estudantado (admisión, matrícula, baixas e prórrogas, expedición de títulos...) a través do Servizo de Xestión Académica e as Unidades de Xestión Académica.
- Desenvolvemento ordinario dos programas de doutoramento e trámites relacionados coas teses a través do persoal de administración vinculado á Escola de Doutoramento Internacional (EDIUS), cun total de oito persoas neste curso académico.
- Para o apoio ás Comisións Académicas dos Programas de Doutoramento (CAPD) nas súas competencias, cada programa conta con persoal de apoio á coordinación, situado no centro ao que estea vinculado a persoa coordinadora. Neste curso este persoal foron un total de 43.

A nivel xeral:

- Apoio á oferta, verificación e modificación de programas de doutoramento (Servizo de Xestión da Oferta e Programación Académica [SXOPRA]).
- Apoio ao seguimento e acreditación dos programas a través da Área de Calidade e Mellora dos Procedementos (ACMP).

Por outra banda, a USC conta con unidades de carácter centralizado que prestan os seus servizos a departamentos e grupos de investigación:

- a Biblioteca Universitaria, que é unha unidade funcional concibida como un centro de recursos bibliográficos para a docencia, a investigación, o estudo e a aprendizaxe.

- o Arquivo Universitario, que constitúe unha unidade funcional de apoio á investigación e á docencia. Está constituído por fondos documentais propios ou en depósito.
- a Rede de Infraestruturas de Apoio á Investigación e ao Desenvolvemento Tecnolóxico (RIAIDT), que é a estrutura organizativa que integra as infraestruturas instrumentais de uso común que prestan servizos de apoio á investigación da USC.

Polo tanto, considérase que a nivel de programa de doutoramento o persoal de administración e servizos require dun reforzo importante para poder atender ás súas necesidades de xestión académica e administrativa. Para iso, enténdese como necesario abordar unha reforma da estrutura administrativa de apoio aos programas de doutoramento para adaptala aos cambios normativos producidos nos últimos anos así como para mellorar a súa eficacia dotando, para iso, á EDIUS cos medios materiais e recursos necesarios que permitan unha centralización desa xestión neste centro que permita, precisamente, dispoñer plenamente de persoal especializado dedicado en exclusiva a dar soporte e apoio aos programas de doutoramento.

1.5. Resultados da aprendizaxe

Desde o inicio do curso 2016/2017 defendéronse na USC 1.576 teses de doutoramento. A Figura 11 representa a evolución do número de teses defendidas na USC por curso académico e a súa distribución por rama de coñecemento.

No curso 2021/2022 defendéronse 361 teses de doutoramento (Táboa 9 e Figura 11). As realizadas en modalidades especiais (en cotutela, con mención internacional ou mención industrial) supoñen o 35,8 % do total, sendo a maioría as que optan á mención internacional 123 (34,2 %). Estas experimentan un incremento de dous puntos respecto do curso anterior. Obsérvase unha boa presenza de expertos internacionais para o número de tese que se presentaron con mención internacional, cun 16,6 % do total dos tribunais. Debido á recuperación progresiva da normalidade despois da pandemia da COVID-19, as defensas presencias xa foron maioritarias, defendéndose así 248 das 361 teses presentadas no curso 2021/2022, o 68,9 % do total. Cómpre recordar, en todo caso, que a defensa non presencial mantense como alternativa para facilitar as configuracións e dispoñibilidade dos tribunais, e flexibilizar o acto de defensa en si mesmo.

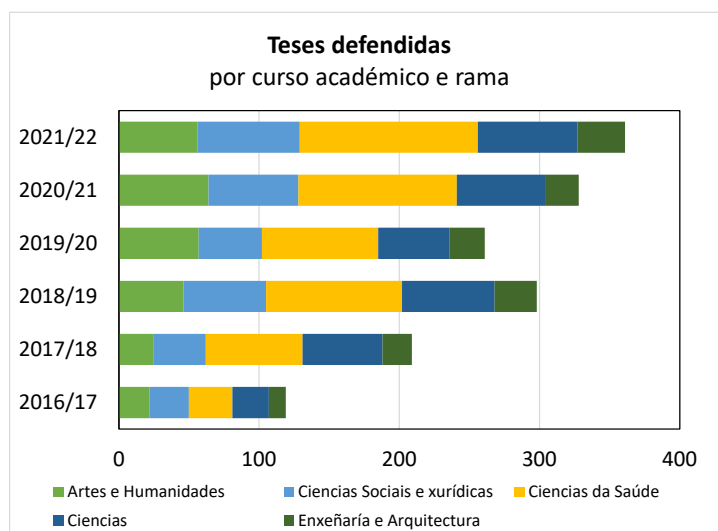

Figura 11. Evolución do número de teses defendidas por curso e rama de coñecemento

Por outra banda, no curso 2021/2022 defendeuse unha tese con mención industrial pero a Comisión Executiva da EDIUS deu o visto e praxe a nove novas solicitudes, o que hai que valorar moi positivamente porque amosa o crecente interese do estudantado por este tipo de tese. Entre as empresas coas que se asinaron convenios neste curso académico destacan Ferrovial, Biostatech, MD. Innovations, BFlow, Celtarys Research, etc.

Táboa 9. Resultados dos programas de doutoramento no curso 2021/2022

Resultados dos programas no curso académico 2021/2022						
Concepto	Total	Artes e Humanidades	Ciencias Sociais e Xurídicas	Ciencias da Saúde	Ciencias	Enxeñaría e Arquitectura
Número de teses defendidas (ID-31)	361	56	73	127	71	34
Porcentaxe de teses defendidas a tempo completo (ID-32)	83,9	84,2	84,7	79,2	90,3	86,1
Porcentaxe de teses defendidas a tempo parcial (ID-33)	16,1	15,8	15,3	20,8	9,7	13,9
Duración media dos estudos a tempo completo (ID-38)	4,31	4,54	4,29	4,45	4,42	3,88
Duración media dos estudos a tempo parcial (ID-39)	4,70	4,69	4,80	4,46	5,12	4,44
Porcentaxe de persoas doutorandas que defenden a súa tese sen pedir prórroga (ID-40)	11,4	10,5	9,7	14,6	6,9	13,9
Porcentaxe de abandono do programa (ID-45)	14,9	23,4	20,7	8,4	10,7	11,5
Número de teses presentadas en galego (ID-35)	41	19	13	3	6	0
Número de teses presentadas en castelán (ID-36)	195	31	36	91	22	15
Número de teses presentadas noutro idioma (ID-37)	125	6 (I-2 e P-4)	24 (P-17 e I-7)	33 (I-29 - P-4)	43 (I-43)	19 (I-19)
Porcentaxe de expertos internacionais nos tribunais de teses (ID-30)	16,6	18,5	16,9	10,5	23,5	20,6
Porcentaxe de teses coa cualificación de <i>cum laude</i> (ID-43)	330	48	66	118	67	31
Teses con mención internacional (ID-44)	123	20	17	35	37	14
Teses con mención de doutoramento industrial	1	0	0	0	0	1
Teses en cotutela	4	3	1	0	0	0

Na Figura 12 móstrase a evolución do número de teses e as teses defendidas no curso 2021/22 por rama de coñecemento desde a perspectiva de xénero. Pódese observar que o número de homes (180) que defenderon a tese de doutoramento neste curso académico e practicamente igual ao de mulleres (181), cun 50 %, mostrando un equilibrio notable nas teses defendidas desde a perspectiva de xénero. Ao avaliar por ramas de coñecemento para este curso académico destaca a porcentaxe de teses lidas por mulleres na área de Ciencias da Saúde, cun 65 %. Pola outra banda atopamos a área de Enxeñaría e Arquitectura e de Ciencias, cunha porcentaxe dun 71 % e dun 62 % de teses defendidas por homes. O resto das ramas de coñecemento teñen un número de teses defendidas por homes e mulleres equilibrado, entre o 51 % e o 54 %, en todos os casos superior o número de homes que o de mulleres. Na Figura 12 (esquerda) pode verse a evolución nos últimos seis anos das teses defendidas desde a perspectiva de xénero. Non sendo no curso 2018/19, onde o número de mulleres superou considerablemente ao número de homes, no resto dos anos presentase un notable equilibrio desde a perspectiva de xénero.

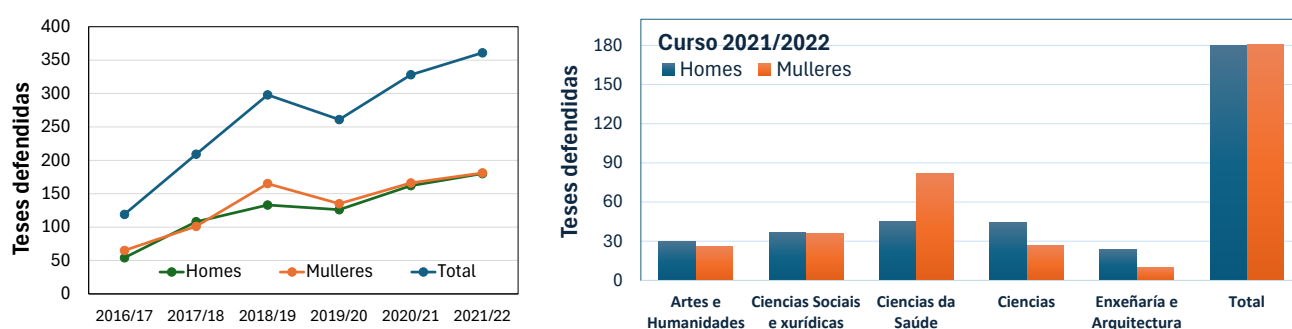

Figura 12. Evolución do número de teses (esquerda) e teses defendidas no curso 2021/22 (dereita) desde a perspectiva de xénero

En canto ao idioma das teses de doutoramento (Táboa 9), neste curso académico o 54,0 % das teses foron redactadas en castelán, un 11,4 % en galego e un 34,6 % noutro idioma. No caso das teses redactadas noutro idioma, o máis utilizado polo estudantado é o inglés, cun 80,0 %, seguido do portugués cun 20,0 %. Por ramas de coñecemento destaca a porcentaxe de teses en outro idioma (inglés) nas ramas de Ciencias e Enxeñaría e Arquitectura, cun 60,6 % e 55,9 % respectivamente. Pola outra banda, a porcentaxe de teses noutro idioma na rama de Artes e Humanidades é dun 10,7 %, na de Ciencias da Saúde dun 26 % e en Ciencias Sociais e Xurídicas un 32,9 %. Nesta última área o idioma portugués foi o mais utilizado. O idioma de redacción das teses de doutoramento esta moi relacionado coa lingua vehicular utilizada a nivel internacional na investigación desenvolvida, sendo esta o inglés na rama de Ciencias e Enxeñaría. A vista dos números, pode dicirse que, globalmente, a internacionalización é boa e a calidade das teses avaliadas por expertos internacionais tamén o é. Con todo, obsérvase que hai dúas ramas que teñen marxe de mellora a este respecto (Ciencias da Saúde e Artes e Humanidades).

En canto á duración media das teses de doutoramento a tempo completo, esta é de 4,31 anos (Táboa 9), unha media superior aos tres anos que indica o Real Decreto 99/2011, sen prórroga e lixeiramente superior á duración con primeira prórroga. Parece evidente que a duración das teses vai ser, en xeral, superior á prevista no Real Decreto e tende a catro anos, isto é, igual á duración media das teses en plans anteriores. No caso das teses a tempo parcial, a duración foi similar, situándose nos 4,70 anos. A porcentaxe de teses que non requiriron dunha primeira prórroga é do 11,4 %. Este dato pode ser indicativo da progresiva adaptación ao actual plan de estudos.

A porcentaxe de abandono dos estudos de doutoramento é do 14,9 %. Esta cifra é moi similar á do curso anterior. A porcentaxe de abandono pode estar ligada dalgún modo á evolución do mercado laboral relacionado co programa, así como ás dificultades de compaxinar os estudos de doutoramento coa vida familiar ou coa vida laboral (no caso daquelas persoas doutorandas que optan por desenvolver os seus estudos de doutoramento a tempo parcial), e á falla de financiación para poder levar a cabo os estudos de doutoramento. Noutros casos, o abandono pode deberse á deficiente información sobre as esixencias da tarefa da investigadora e a dedicación que implica este tipo de estudos. As taxas de abandono por ramas de coñecemento son máis baixas nas ramas de Ciencias e Enxeñarías e Ciencias da Saúde, e considerablemente máis altas na rama de Artes e Humanidades e Ciencias Sociais e Xurídicas.

Por último, neste curso académico 2021/2022 convocáronse os premios extraordinarios de doutoramento correspondentes ao curso 2019/2020. Segundo a proposta definitiva aprobada no Consello de Goberno de 28 de abril de 2022, para o curso 2019/2020 concedéronse 31 premios co seguinte reparto: 10 na rama de Ciencias da Saúde, 6 na de Ciencias, 7 na de Artes e Humanidades, 5 na de Ciencias Sociais e Xurídicas, e 3 na de Enxeñaría e Arquitectura. A relación completa das persoas premiadas pode consultarse na nosa páxina web: <https://www.usc.gal/es/centro/escuela-doctorado-internacional-usc/premio-extraordinario>.

1.6. Satisfacción dos grupos de interese (resultados das enquisas)

As enquisas de satisfacción ao estudantado e profesorado dos programas así coma persoas directoras e titoras son un instrumento clave do sistema de calidade. A participación dos distintos colectivos é máis ben escasa, polo que ata o momento non se poden considerar como estatisticamente significativas. As enquisas para cada programa de doutoramento estarán proximamente dispoñibles nas páxinas propias de cada programa.

Nas Táboas 10 a 14 preséntanse os resultados das enquisas de satisfacción do estudantado, persoas titoras e directoras, persoas egresadas e PAS dos programas doutoramento durante o curso 2021/22. Apréciase unha valoración positiva dos estudos de doutoramento por parte de todos os colectivos, tanto de forma xeral como a nivel de programa. Na Figura 13 preséntase a evolución do grado de satisfacción global do estudantado (pregunta 14) e das persoas egresadas (pregunta 5). Obsérvase un resultado lixeiramente superior ao do ano anterior. É importante ter en conta que estas enquisas realízanse desde hai só dous anos, polo que a comparación dos datos carece de significado ata que se acumule información de máis anos.

Polo que respecta ao estudantado, merece a pena resaltar a boa puntuación que ten por parte do estudantado a pregunta 9: “O fomento da crítica científica e maila actividade investigadora, por parte do/a/s director/a/s da tese” cun 4.45 (sobre 5), a pregunta 8: “O labor do/a/s meu/miña/s director/a/s de tese” cun 4.62 (sobre 5), e a pregunta 28: “O tema da miña tese responde as miñas expectativas” cun 4.14 (sobre 5). Por outra banda, as preguntas menos valoradas son a pregunta 19: “A información proporcionada sobre o sistema de bolsas/contratos para investigadores/as posdoutorais” cun 2.74 (sobre 5) e a pregunta 20: “A información sobre saídas profesionais tralo doutoramento” cun 2.98 (sobre 5), o que indica que hai que mellorar a información existente nestes puntos.

Entre os resultados das enquisas de satisfacción ás persoas egresadas destaca positivamente a valoración da pregunta 1: “O PD capacitoume para o desenvolvemento da miña carreira investigadora” cun 4.21 (sobre 5), o que indica un alto grado de satisfacción ca formación recibida. Dos datos presentados

nas Táboas 10 e 11 pode deducirse unha satisfacción xeral elevada do alumnado e das persoas egresadas cos programas de doutoramento e coa Escola, destacando o traballo das persoas directoras e titoras de tese.

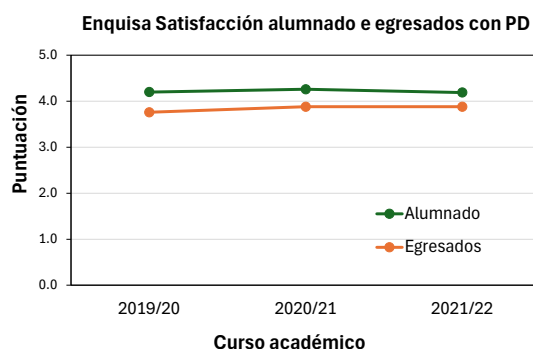

Figura 13. Evolución dos resultados globais das enquisas de satisfacción do alumnado e egresados/as dos últimos anos

Por parte das persoas directoras e titoras destaca positivamente a puntuación na pregunta relacionada con “Formación investigadora adquirida polo alumnado (pregunta 14)” cun 4.23 (sobre 5) e na pregunta 1: “Información, planificación e coordinación levadas a cabo pola Comisión Académica do Programa de Doutoramento (CAPD)” cun 4.35 (sobre 5). Por outra banda destaca negativamente a pregunta 6: “Apoio económico (contratos, bolsas) aos/as doutorandos/as” cun 2.77 (sobre 5), aspecto que podería mellorar. Como pode verse nos datos presentados na Táboa 12, o profesorado do programa (persoas directoras e titoras) amosa un bo nivel de satisfacción co alumnado dos programas de doutoramento no seu conxunto e respecto da organización e xestión dos estudos de doutoramento.

Por último, as enquisas de satisfacción do PAS de apoio aos programas de doutoramento nos centros (Táboa 13) e dos PAS dos servizos centrais da escola de doutoramento (Táboa 14) amosan no primeiro grupo un grao de satisfacción moderado e no segundo grupo un grao de satisfacción baixo. En ambos casos o motivo é a falta de recursos humanos para poder levar a cabo a súa labor de xestión dos programas de doutoramento, cun incremento nos últimos anos dos trámites administrativos e burocráticos que hai que levar a cabo. Polo tanto, é necesario seguir insistindo desde o Comité de Dirección da Escola na necesidade de dotar de máis persoal de apoio estable aos programas de doutoramento, sobre todo no servizos centrais.

Táboa 10. Informe de satisfacción do estudantado cos programas doutoramento no curso 2021/22^{(1),(2)}

Pregunta	Puntuación Mínima	Valoración Media
1. A información pública dispoñible nas Web, sobre o PD (obxectivos, requisitos formativos, cadro docente, liñas de investigación)	1	3.94
2. O sistema de bolsas/contratos para o alumnado (etapa de formación, mobilidade)	1	3.03
3. O proceso de admisión e matrícula	1	4.18
4. Os procedementos informáticos relativos á proposta e aprobación dos documentos de actividades formativas	1	3.97
5. Os procedementos informáticos relativos á proposta e aprobación dos plans de investigación.	1	3.98
6. O labor do/a coordinador/a do programa.	1	3.90
7. O labor do/a meu/miña tutor/a.	1	4.29
8. O labor do/a/s meu/miña/s director/a/s de tese	1	4.62
9. O fomento da crítica científica e maila actividade investigadora, por parte do/a/s director/a/s da tese.	1	4.45
10. O labor do persoal administrativo da EDIUS e do Centro (facultade, escola, centros ou institutos de investigación)	1	4.12
11. Os medios materiais, bibliográficos e de investigación necesarios para o desenvolvemento da miña tese.	1	3.74
12. Os espazos de traballo (biblioteca, laboratorios, etc.)	1	3.88
13. Elixin este programa pola súa relación cos meu obxectivos profesionais.	1	4.50
14. En xeral, estou satisfeito/a co programa de doutoramento.	1	4.19
15. A información pública dispoñible nas Web, sobre o POD (obxectivos, requisitos formativos, cadro docente, liñas de investigación)	1	3.32
16. A información proporcionada sobre as modalidades de presentación da tese (tradicional ou por compendio de artigos).	1	3.56
17. A información proporcionada sobre a mención internacional/ mención industrial.	1	3.29
18. A información proporcionada sobre o sistema de bolsas/ contratos da etapa de formación.	1	2.95
19. A información proporcionada sobre o sistema de bolsas/contratos para investigadores/as posdoutorais.	1	2.74
20. A información sobre saídas profesionais tralo doutoramento.	1	2.98
21. O proceso de renovación da matrícula.	1	3.95
22. Os trámites administrativos que debo seguir antes de defender a miña tese.	1	3.28
23. Os procedementos informáticos relativos á proposta e aprobación dos documentos de actividades formativas.	1	3.76
24. As ferramentas informáticas para a xestión dos estudos de doutoramento.	1	3.47
25. O labor do/a/s meu/miña/s director/a/s de tese.	1	4.28
26. O fomento da crítica científica e maila actividade investigadora, por parte do/a/s director/a/s da tese.	1	4.14
27. O labor do persoal administrativo da EDIUS e o do Centro (facultade, escola, centros ou institutos de investigación).	1	3.74
28. O tema da miña tese responde as miñas expectativas.	1	4.14
29. O PD apórtame coñecementos novos, precisos e actualizados.	1	3.98
30. A oferta formativa do programa (cursos, seminarios, etc. obrigatorios e/ou complementarios) é de interese e de calidade.	1	3.38
31. Elexin este PD pola súa relación cos meu obxectivos profesionais.	1	4.35
32. O PD ábreme novas perspectivas cara á miña inserción laboral.	1	3.74
33. O meu esforzo e dedicación para a miña investigación.	1	4.60
34. En xeral, estou satisfeito/a co PD.	1	3.98
35. Coa información da que dispoño neste momento, volvería a elixir este PD para realizar estudos de doutoramento.	1	3.91

⁽¹⁾Número de convidados 1.015. Número de enquisas cubertas 141. Taxa de participación 13,89 %.

⁽²⁾Rango de valoración das preguntas: 1-5.

Táboa 11. Informe de satisfacción das persoas egresadas dos programas de doutoramento no curso 2021/22 ^{(1),(2)}

Pregunta	Puntuación Mínima	Valoración Media
1. O PD capacitoume para o desenvolvemento da miña carreira investigadora	1	4.21
2. A realización do PD facilitou a miña inserción laboral como investigador/a.	1	3.65
3. O PD contribuíu a mellorar o meu nivel sociolaboral.	1	3.59
4. O traballo que desempeño actualmente está relacionado co contido do PD realizado.	1	3.44
5. Indique o seu grao de satisfacción global co PD.	1	3.88
6. Indique o seu grao de satisfacción global co/a/s director/a/s e titor/a/s.	1	4.09
7. Estou satisfeito/a coas competencias e habilidades adquiridas ao realizar o PD.	1	4.06
8. Recomendaría a realización deste PD.	1	3.79

⁽¹⁾Número de convidados: 230. Número de enquisas cubertas: 34. Taxa de participación: 14,78 %.

⁽²⁾Rango de valoración das preguntas: 1-5.

Táboa 12. Informe de satisfacción das persoas titoras-directoras dos programas de doutoramento no curso 2021/22 ^{(1),(2)}

Pregunta	Puntuación Mínima	Valoración Media
1. Información, planificación e coordinación levadas a cabo pola Comisión Académica do Programa de Doutoramento (CAPD)	1	4.35
2. Oferta, planificación e organización das actividades formativas (seminarios, cursos, congresos, xornadas?)	1	4.03
3. Actividades desenvolvidas e axudas dispoñibles á mobilidade ou estadias de investigación	1	3.29
4. Supervisión e avaliación do progreso da investigación do/as doutorando/as realizadas pola Comisión Académica do Programa de Doutoramento.	1	4.30
5. Motivación e os coñecementos do estudiantado matriculado no programa	1	4.02
6. Apoio económico (contratos, bolsas) aos/as doutorandos/as	1	2.77
7. Información da páxina web da EDIUS	1	3.92
8. Información da páxina web do programa	1	3.94
9. Requisitos esixidos para acreditar a experiencia investigadora	1	4.04
10. Mecanismo de recoñecemento (dedicacións docentes) do labor de titorización e dirección de teses	1	3.17
11. Adecuación e a dispoñibilidade dos laboratorios, aulas, espazos para talleres, equipamentos especiais, recursos bibliográficos, recursos e redes de telecomunicacións.	1	4.06
12. Apoio nos trámites administrativos prestado polo persoal administrativo	1	4.00
13. Xestión na resolución das incidencias e reclamacións	1	4.03
14. Formación investigadora adquirida polo estudiantado	1	4.23

⁽¹⁾Número de convidados: 2026. Número de enquisas cubertas: 313. Taxa de participación: 15,4 %.

⁽²⁾Rango de valoración das preguntas: 1-5.

Táboa 13. Informe de satisfacción dos PAS de apoio nos centros dos programas de doutoramento no curso 2021/22 ^{(1),(2)}

Pregunta	Puntuación Mínima	Valoración Media	Valoración global
1. A xestión desenvolvida polas comisións académicas dos programas de doutoramento (CAPD)	2	4.00	4.00
2. A xestión desenvolvida polo coordinador do programa	3	4.29	4.29
3. O contacto co estudiantado dos programas de doutoramento	3	4.07	4.07
4. A coordinación cos servizos centrais con competencias de xestión nos estudos de doutoramento (Servizo de Posgrao, EIDO, EDIUS, SXOPRA, SXA...)	2	3.71	3.71
5. A información proporcionada polas páxinas web dos programas de doutoramento	3	3.93	3.93
6. A información proporcionada pola páxina web da Escola Internacional de Doutoramento	3	3.86	3.86
7. A xestión das queixas, suxestións e parabéns	1	3.15	3.15
8. A identificación, na miña actividade diaria, de aspectos susceptibles de mellora.	1	3.15	3.15
9. A estrutura organizativa da Universidade para o apoio aos PD	1	3.21	3.21
10. A dotación do persoal en doutoramento	1	2.92	2.92
11. A formación para desempeñar o meu traballo en doutoramento	1	2.79	2.79
12. O equipamento (recursos, espazos) para desenvolver o meu traballo	2	4.00	4.00
13. As ferramentas para a xestión e o desenvolvemento dos estudos de doutoramento. (Aplicacións informáticas, medios nos laboratorios...)	1	3.23	3.23
14. En xeral, estou satisfeito/a coa xestión dos programas de doutoramento	1	3.36	3.36

⁽¹⁾Número de convidados: 43. Número de enquisas cubertas: 14. Taxa de participación: 32,56 %.

⁽²⁾Rango de valoración das preguntas: 1-5.

Táboa 14. Informe de satisfacción dos PAS dos servizos centrais dos programas de doutoramento no curso 2021/22 ^{(1),(2)}

Pregunta	Puntuación Mínima	Valoración Media	Valoración global
1. A xestión desenvolvida polas comisións académicas dos programas de doutoramento (CAPD)	4	4.00	4.00
2. A xestión desenvolvida polos coordinadores dos programas	4	4.00	4.00
3. A coordinación cos outros servizos con competencias de xestión nos estudos de doutoramento (Servizo de Posgrao, EIDO, EDIUS, SXOPRA, SXA...)	4	4.33	4.33
4. A información proporcionada polas páxinas web dos programas de doutoramento	4	4.33	4.33
5. A información proporcionada pola páxina web da Escola Internacional de Doutoramento (Eido)	4	4.67	4.67
6. O contacto co estudiantado dos programas de doutoramento	3	3.67	3.67
7. A xestión das queixas, suxestións e parabéns	3	3.33	3.33
8. A identificación, na miña actividade diaria, de aspectos susceptibles de mellora.	2	3.00	3.00
9. A estrutura organizativa da Universidade para o apoio aos PD	1	2.33	2.33
10. A dotación do persoal	1	1.67	1.67
11. A formación para desempeñar o meu traballo	2	2.33	2.33
12. O equipamento (recursos, espazos) para desenvolver o meu traballo	3	3.67	3.67
13. As ferramentas para a xestión e o desenvolvemento dos estudos de doutoramento. (Aplicacións informáticas, medios nos laboratorios...)	1	2.67	2.67
14. En xeral, estou satisfeito/a coa xestión dos programas de doutoramento	1	2.33	2.33

⁽¹⁾Número de convidados 10, número de enquisas cubertas 3, Taxa de participación 30%

⁽²⁾Rango de valoración das preguntas 1-5.

2. Análise da calidade dos diferentes programas de doutoramento

O Informe de Seguimento dos programas de doutoramento (IS), o Informe sobre a Calidade dos estudos de doutoramento (ICED) e o Plan Anual de Mellora (PAM) son os principais instrumentos do Sistema de Garantía Interna da Calidade dos programas de doutoramento da EDIUS e teñen como obxectivo a mellora continua da titulación, garantindo un nivel de calidade que facilite o seu seguimento e acreditación pola ACSUG. As enquisas de satisfacción son unha fonte importante para a elaboración destes informes que, pola súa banda, son a base para a proposta do PAM por parte dos programas de doutoramento.

Durante o curso 2021/22 a calidade dos estudos de doutoramento foi avaliada tanto de forma interna coma externa. Internamente, aplicáronse os seguintes instrumentos habituais. Enquisas de satisfacción aos grupos de interese (ver punto 1.6 para máis detalle). Estas son:

1. Enquisa ao estudantado do programa de doutoramento
2. Enquisa ás persoas titoras directoras de tese
3. Enquisa ao Persoal de Administración e Servizos de apoio aos programas de doutoramento

Ao estar en pleno proceso de acreditación a meirande parte dos programas de doutoramento ofertados na USC, neste curso académico non se realizaron os informes de seguimento de cada programa de doutoramento, pero si o Plan Anual de Mellora do programa de doutoramento (PAM), que foi incluído nos autoinformes de acreditación dos programas e/ou nos informes de alegacións aos informes da comisión de valoración do proceso de acreditación.

Externamente, durante este curso académico continuouse coa avaliación externa dos programas de doutoramento para a renovación da súa acreditación. En concreto, realizáronse as visitas das comisións de avaliación da ACSUG a 24 programas de doutoramento. Durante o curso académico 2021/22 acadouse a renovación da acreditación de 18 programas de doutoramento, con 6 programas aínda pendentes da emisión dos seus respectivos informes.

- Avances en Bioloxía Microbiana e Parasitaria
- Ciencia de Materiais
- Ciencia e Tecnoloxía Química
- Comunicación e Información Contemporánea
- Desenvolvemento Rexional e Integración Económica
- Enerxías Renovables e Sustentabilidade Enerxética
- Enxeñaría para o Desenvolvemento Rural e Civil
- Epidemioloxía e Saúde Pública
- Estatística e Investigación Operativa
- Estudos da Literatura e da Cultura
- Estudos Medievais
- Filosofía
- Física nuclear e de partículas
- Historia, Xeografía e Historia da Arte
- Innovación en Seguridade e Tecnoloxías Alimentarias
- Láser, Fotónica e Visión
- Lingüística
- Procesos Psicolóxicos e Comportamento Social

Este resultado constitúe un éxito compartido dos programas e de todos os seus actores: coordinacións, comisións académicas, estudantado, persoas directoras e titoras.

Por outra banda, dos programas de doutoramento que recibiron a súa nova acreditación, sete deles iniciaron o proceso de modificación da súa memoria de verificación para recoller os aspectos de obrigado cumprimento e as recomendacións establecidas polas respectivas comisións de avaliación. Estes programas foron:

- Avances e novas estratexias en Ciencias Forenses
- Ciencias Odontolóxicas
- Comunicación e Información Contemporánea
- Economía e Empresa
- Enerxías Renovables e Sustentabilidade Enerxética
- Neurociencia e Psicoloxía Clínica
- Procesos Psicolóxicos e Comportamento Social.

Ademais, o proceso de modificación das memorias a implantar no curso 2023/24 rematou con informe favorable dos programas que o solicitaron:

- Enxeñaría Química e Ambiental
- Investigación Básica e Aplicada en Ciencias Veterinarias
- Matemáticas

Por último, elaborouse un novo modelo de memoria de verificación para realizar os trámites anteriores, co obxecto de simplificar o traballo dos programas e consensuar os campos necesarios que deberán ser incluídos para a súa posterior publicación nas páxinas web de oferta de programas.

2.1. Síntese dos aspectos susceptibles de mellora na organización, planificación e desenvolvemento dos obxectivos dos programas

Nos informes de renovación da acreditación dos 18 programas de doutoramento mencionados anteriormente obsérvase que, en xeral, tanto a organización e a planificación como o desenvolvemento dos obxectivos lévanse a cabo de maneira satisfactoria en todos os programas. Como é habitual, certos aspectos de mellora repítense nos programas de doutoramento. Algúns destes aspectos dependen dos propios programas (por exemplo, a organización dunha xornada de benvida para as persoas doutorandas ou as actividades formativas específicas), mentres que outros dependen de axentes externos ao programa, como o financiamento das axudas ao doutoramento.

Existen varios aspectos recorrentes nos informes de acreditación dos programas de doutoramento emitidos pola ACSUG e é probable que continúen aparecendo debido ao seu potencial de mellora continua. Algúns exemplos son os seguintes:

- Mellorar a difusión externa dos programas de doutoramento.
- Mellorar a información sobre normativa e procedementos.
- Mellorar a información pública relacionada cos resultados dos programas de doutoramento, cos méritos do profesorado dos programas de doutoramento, proxectos de investigación con financiación por convocatorias oficiais, resultados de inserción laboral, etc.
- Mellorar a información sobre actividades formativas transversais.
- Mellorar a calidade e utilidade das ferramentas dixitais (web, repositorios, etc.).
- Mellorar os mecanismos de avaliación dos plans de investigación e seguimento das persoas doutorandas.
- Incorporar o idioma inglés na información pública dos programas de doutoramento.

- Mellorar a oferta de actividades transversais de interese para todas as ramas de coñecemento.
- Engadir actividades formativas específicas organizadas polos programas de doutoramento.
- Facilitar a integración das persoas doutorandas no día a día dos grupos de investigación.
- Fomentar a implicación das persoas titoras e directoras en todas as cuestións relativas ao programa.
- Simplificar na medida do posible os procedementos administrativos e de xestión.
- Incrementar a internacionalización dos programas de doutoramento.
- Incrementar as porcentaxes de teses con mención internacional, cotutela e industrial.
- Fomentar a finalización das teses nos prazos estipulados.
- Fomentar a participación nas enquisas de todos os colectivos implicados para aumentar as taxas de resposta.
- Aumentar o número de axudas e contratos predoutorais.
- Mellorar o financiamento por parte da USC aos programas de doutoramento para o seu funcionamento e para poder levar a cabo as actividades formativas.

Estes son algúns dos aspectos mencionados que requiren atención continua para garantir a mellora constante dos programas de doutoramento. Finalmente, nalgúns programas existen aspectos de mellora que vale a pena destacar. Estes son:

- Nalgún dos programas de doutoramento detectouse un desaxuste entre o número de estudantes matriculado e a oferta, un descenso de matriculados, o cal comeza a ser preocupante. Por exemplo, nos programas de Innovación en Seguridade e Tecnoloxías Alimentarias, Enerxías Renovables e Sustentabilidade Enerxética, Ciencia e Tecnoloxía Química, Enxeñaría para o Desenvolvemento Rural e Civil, e Estatística e Investigación Operativa.
- Débese potenciar un reparto equilibrado entre as liñas de investigación, que todas as liñas de investigación estean activas e teñan persoas doutorandas asignadas. Ademais débese mellorar a distribución do estudantado entre liñas, dado que se observan unhas liñas desprovistas de estudantado e concentración de estudantado noutras liñas de investigación. Por exemplo, nos programas de Desenvolvemento Rexional e Integración Económica, Procesos Psicolóxicos e Comportamento Social, Estudos Medievais, Física nuclear e de partículas, Comunicación e Información Contemporánea Enxeñaría para o Desenvolvemento Rural e Civil, Historia, Xeografía e Historia da Arte, e Ciencia de Materiais.
- Nos programas interuniversitarios recoméndase fomentar actividades conxuntas de formación. Por exemplo, nos programas de Láser, Fotónica e Visión, Ciencia e Tecnoloxía Química.
- Para mellorar a internacionalización considérase necesario promover o financiamento da mesma tanto para mobilidade de estudantes como para financiar as estancias de expertos. É moi necesario mellorar a internacionalización nos programas de Láser, Fotónica e Visión, Enxeñaría para o Desenvolvemento Rural e Civil, Endocrinoloxía, Medicina Molecular, Historia, Xeografía e Historia da Arte, Filosofía, Ciencia de Materiais, Estudos da Literatura e da Cultura, Enerxías Renovables e Sustentabilidade Enerxética.
- A sobrecarga administrativa e burocrática en todos os procedementos é un elemento que practicamente todos os programas reivindicán.

- Implementar mecanismos para mellorar a taxa de resposta de todos os grupos de interese nas enquisas de satisfacción (persoas doutorandas, persoas egresadas e PDI) e implantar a enquisa de satisfacción ao Persoal de Administración e Servizos (PAS). Coñecer a opinión de todos os grupos de interese implicados no título e que dita opinión sexa representativa é un aspecto importante para detectar posibles problemas e para propoñer melloras que eleven a calidade do programa.
- Débese manter unha porcentaxe de PDI con sexenios vivos por encima do 60 % e débense implementar accións destinadas ao incremento desta porcentaxe, ou unha acreditación de méritos investigadores equivalentes para aquel profesorado que non poida optar a sexenios. En particular nos programas de Enxeñaría para o Desenvolvemento Rural e Civil, Desenvolvemento Rexional e Integración Económica, e Procesos Psicolóxicos e Comportamento Social.
- Débese facer un seguimento da taxa de abandono dos programas de doutoramento onde é elevada, por exemplo: Láser, visión e fotónica, Enxeñaría para o Desenvolvemento Rural e Civil, Innovación en Seguridade e Tecnoloxías Alimentarias, Desenvolvemento Rexional e Integración Económica, Epidemioloxía e Saúde Pública, Estudos da Literatura e da Cultura, Lingüística, Ciencia e Tecnoloxía Química, e Enerxías Renovables e Sustentabilidade Enerxética.
- Incorporar uns criterios de calidade mínimos por programa de doutoramento para poder proceder ao depósito das teses de doutoramento.
- Completar a información pública proporcionada no sitio web institucional da EDIUS, con todos os aspectos requiridos no Anexo II da Guía de Seguimento e Acreditación de Doutoramento de ACSUG.
- Información Pública: Informes relacionados coa avaliación do programa (verificación, seguimento e acreditación), perfil de egreso e principais saídas laborais.
- Información pública relacionada con datos e indicadores: Satisfacción das persoas doutorandas e directoras de teses co programa, e taxa de emprego.
- Por último, e non menos importante, o recoñecemento da dedicación das persoas titoras e directoras e dos membros das Comisións Académicas dos Programas de Doutoramento (CAPD) considérase practicamente por unanimidade altamente deficiente por parte da USC.

2.2. Síntese dos aspectos especialmente positivos dos programas que se considere poden servir de referencia para outros programas

Nos diferentes informes de renovación da acreditación dos 18 programas indicados previamente recolléronse algúns aspectos positivos. A modo de exemplo cómpre destacar:

- Interese académico dos programas de doutoramento e a súa actualización de acordo cos requisitos da disciplina e dos avances científicos e tecnolóxicos e na súa maioría asociados a liñas estratéxicas de I+D+i da USC.
- Nas audiencias ao estudantado e persoas egresadas apréciase un elevado grao de satisfacción destes colectivos cos programas de doutoramento.
- En moitos casos os grupos de investigación do programa posúen bo nivel de financiamento a través de proxectos competitivos rexionais, nacionais, internacionais e contratos con empresas.
- A cualificación docente e experiencia investigadora do Persoal Docente Investigador, en moitos casos, ten un número elevado de sexenios de investigación.

- En termos globais, a calidade das teses ten un elevado número de contribucións científicas derivadas, o que avala a adquisición das competencias do título.
- En termos globais, o grado de internacionalización dos programas de doutoramento aválase co número de persoas doutorandas que realizaron estancias en centros estranxeiros e a participación de expertos internacionais nos tribunais de teses e de persoas directoras ou codirectoras de teses estranxeiros no programa.
- As enquisas realizadas a persoas egresadas mostran unha alta porcentaxe de inserción laboral, o problema é a escasa resposta.

3. Recomendacións xerais para a mellora da calidade

3.1. En relación á oferta de programas de doutoramento da USC

No curso 2021/22 produciuse a eliminación na oferta académica de programas de doutoramento da USC do programa de doutoramento interuniversitario en Nanomedicina, unha vez cumpridos todos os trámites académicos e administrativos, debido a súa escasa demanda durante os últimos anos. Esta escasa demanda pode explicarse por un elevado nivel de coincidencia dunha gran parte das súas liñas de investigación con outras establecidas noutros programas. A meirande parte do profesorado deste programa xa formaba parte do conxunto de persoal docente e investigador doutros, polo que a súa experiencia e saber seguirá a estar a disposición do estudantado de doutoramento actual e futuro.

Ademais, durante este curso 2021/22 avanzouse na posta en marcha de tres novos programas de doutoramento, que se ofertarán co comezo do curso 2022/23:

- Programa de Doutoramento en Relacións Laborais e Recursos Humanos. Programa Interuniversitario no que participan a Universidade de A Coruña, Universidade de Oviedo, Universidade de Zaragoza e a Universidade de Santiago de Compostela, sendo esta última a coordinadora. O coordinador do Programa é o profesor Jesús F. Salgado Velo. A resolución positiva de posta en marcha do programa confirmouse coa resolución do 27 de xuño de 2022 do Consello de Universidades sobre a verificación da memoria do programa.
- Programa de Doutoramento de Matemáticas e Aplicacións e Programa de Doutoramento de e de Ciencias Sociais e Envellecemento Programas Conxuntos Internacionais postos en marcha gracias ao financiamento recibido do Proxecto europeo POPTEC Universidades Sen Fronteiras (UNISF), nos que participan as tres universidades públicas do Sistema Universitario de Galicia (SUG) e as universidades de Minho, Porto e Tras-os-Montes e Alto Douro.

Por outra banda, ao longo deste curso 2021/22 comezouse a tramitación do programa de doutoramento interuniversitario en Didácticas das Ciencias Experimentais, no que participan 14 universidades españolas, entre elas a USC, e que será coordinado pola Universidade de Murcia. Na xuntanza do día 3 de marzo do 2022 do Comité de Dirección da EDIUS infórmase sobre este novo programa. Este xurde no seo da Asociación Española de Profesores e Investigadores en Didáctica das Ciencias Experimentais, que conta con membros de Portugal e Iberoamérica. Os distintos ámbitos da Didáctica das Ciencias Experimentais nas universidades españolas intégranse nas diferentes ofertas de estudos de doutoramento e, na USC en concreto, intégrase no programa de doutoramento en Educación. Nese programa hai unha demanda moito máis elevada que a oferta dispoñible polo que existen dificultades para encaixar certos perfís tales como o da divulgación e a comunicación da ciencia. O programa de doutoramento ofertaría cinco prazas por ano, servindo para complementar a oferta do

programa de doutoramento en Educación. O Consello de Goberno da USC, na súa reunión do día 22 de xullo do 2022, autorizou o inicio da elaboración da memoria de verificación.

A oferta de programas de doutoramento na USC considérase adecuada. Salvo excepcións, as liñas de investigación dos distintos programas de doutoramento teñen estudantes, o que indica que as actuais liñas mostran actividade e existe interese por elas, á marxe dos comentarios introducidos nos informes dalgúns dos programas.

3.2. En relación á oferta de actividades formativas

En xeral recoñécense os esforzos realizados nos últimos anos para mellorar, ampliar e estruturar a oferta de actividades formativas transversais. Na actualidade, a EDIUS oferta unha gran variedade de actividades, organizadas por módulos, que se poden cursar en diferentes momentos do ano, en diferentes modalidades (presenciais e non presenciais nalgúns casos) e distintos campus. Ademais, esta oferta é dinámica e se actualiza cada curso con novas actividades. Durante este curso académico 2021/22 ampliouse a oferta de actividades transversais xerais, chegando a un total de 39, con máis de 500 horas e 1.652 prazas ofertadas. Os resultados das enquisas ás persoas doutorandas en relación á oferta de actividades de formación mostran, en xeral, unha elevada satisfacción. En definitiva, a oferta de actividades formativas vai calando na cultura do doutoramento.

Propóñense as seguintes recomendacións para mellorar a oferta:

- Facer maior difusión sobre as actividades formativas transversais, chamar a atención sobre elas na páxina web dos programas, reforzar a difusión entre as persoas titoras de teses destas actividades, etc.
- Mellorar os recursos humanos e financeiros para levar a cabo as actividades formativas.
- Impartir un maior número de actividades formativas en inglés para o numeroso grupo de estudantes estranxeiros que existe nos programas de doutoramento e teñen problemas para seguir as actividades en castelán/galego.
- Facilitar ao estudantado doutras universidades dos programas interuniversitarios a matrícula nas actividades formativas que se ofertan na USC e viceversa.

3.3. En relación á calidade dos estudos de doutoramento

Á vista dos informes de acreditación e seguimento, en xeral pode afirmarse que os programas de doutoramento móstranse satisfeitos coa calidade dos estudos de doutoramento que imparten.

Entre os aspectos especialmente positivos atópanse:

- Apréciase positivamente o interese que esperta en estudantes de fóra de España, cun número crecente de matriculados estranxeiros, como se mencionou anteriormente
- Os resultados das teses doutorais en canto ao número de publicacións científicas obtidas.
- A relevancia nacional e internacional dos equipos e grupos de investigación e as colaboracións internacionais.
- A capacidade de captación de fondos e proxectos por parte dos equipos e grupos de investigación para desenvolver as súas liñas de investigación.
- As persoas titoras e directoras obteñen as puntuacións máis altas nas enquisas de satisfacción.

Un dos aspectos máis criticados polos programas de doutoramento é o incremento progresivo do tempo que o profesorado dedica ás tarefas administrativas ou burocráticas.

3.4. En relación ás actuacións do Comité de Dirección do Doutoramento

Nos informes de avaliación da calidade non se recolleron comentarios acerca das Comisións da EDIUS. En calquera caso, a Comisión de Calidade da Escola inclúe unha serie de recomendacións para mellorar a xestión de trámites:

- As comisións académicas dos programas de doutoramento deberían extremar o coidado na revisión da documentación presentada, que posteriormente revisa a Comisión Executiva da EDIUS, para evitar demoras innecesarias nos procedementos. Así mesmo, tamén deberían aplicar con maior rigor os criterios de calidade existentes nos propios programas de doutoramento e na EDIUS.
- Detectouse un aumento considerable das consultas á EDIUS. Debería facilitarse unha información máis clara e precisa sobre as funcións das persoas titoras, persoas directoras, a CAPD e a EDIUS tanto ao profesorado como ás CAPD.
- Mellorar a atención en inglés, tanto na páxina web como nos trámites presenciais e nos procedementos.
- A Área de Calidade e Mellora dos Procedementos debería incluír na páxina web os resultados das enquisas de satisfacción dos distintos grupos de interese involucrados no doutoramento.
- A Área de Calidade e Mellora dos Procedementos debería incluír na páxina web os resultados dos informes de acreditación e seguimento dos programas de doutoramento.
- A EDIUS insiste no escaso recoñecemento do traballo que os membros da CAPD veñen desenvolvendo para cumprir as funcións encomendadas. Do mesmo xeito, os informes de avaliación para cumprir co SGC dos programas de doutoramento insisten no pouco recoñecemento das persoas coordinadoras e membros das CAPD.
- A EDIUS insiste no escaso orzamento que ten a propia EDIUS e os programas de doutoramento para poder levar a cabo as súas actividades.

4. Fontes de información

Este informe de avaliación da calidade do doutoramento elaborouse en base á información procedente das seguintes fontes:

- Informes de avaliación da calidade dos programas de doutoramento da USC
- Indicadores da área de calidade e mellora dos procedementos da USC
- Centro de datos e procesos da USC
- Normativa de estudos de doutorado
- Actas da Comisión de Calidade da EDIUS

5. Datos de aprobación

O informe de Calidade dos Estudos de Doutoramento e dos seus programas, correspondente ao curso 2021/22, aprobouse na reunión da Comisión da Calidade da EDIUS do 30 de xullo de 2024, celebrada vía Microsoft Teams.

Anexo I: Descripción de indicadores

- **Oferta de prazas:** Número de prazas que oferta o programa de doutoramento (ID-01).
- **Demanda:** Número de solicitudes presentadas para acceder ao programa de doutoramento (ID-02).
- **Estudantes matriculados de novo ingreso:** Número de estudantes de novo ingreso nese curso académico (ID-03).
- **Matrícula de novo ingreso de estudantes por xénero:** Número de estudantes de novo ingreso homes e número de estudantes de novo ingreso mulleres.
- **Porcentaxe de estudantes de novo ingreso procedentes de estudos de máster:** Relación porcentual entre o número de estudantes de novo ingreso procedentes de estudos de máster e o número de estudantes matriculados de novo ingreso unha vez descontado o número de estudantes de novo ingreso por adaptación (ID-07).
- **Porcentaxe de estudantes novos estranxeiros sobre os novos matriculados:** Relación porcentual entre o número de estudantes de novo ingreso con mestrados de acceso doutras universidades e o número de estudantes matriculados de novo ingreso unha vez descontado o número de estudantes de novo ingreso por adaptación (ID-08).
- **Porcentaxe de estudantes de novo ingreso que requiriron complementos formativos:** Relación porcentual do número de estudantes de novo ingreso que precisan complementos formativos sobre o número de estudantes matriculados de novo ingreso, unha vez descontado o número de estudantes de novo ingreso por adaptación (ID-13).
- **Matrícula total de estudantes:** Número total de estudantes matriculados en réxime de matrícula ordinaria (ID-06).
- **Porcentaxe de estudantes estranxeiros sobre o total de matriculados:** Relación porcentual entre o número de estudantes de novo ingreso doutras universidades do SUG e o número de estudantes matriculados de novo ingreso (ID-10).
- **Porcentaxe de estudantes estranxeiros do EES:** Relación porcentual do número de estudantes estranxeiros do EEES sobre o número total de matriculados (ID-12).
- **Porcentaxe de estudantes a tempo completo:** Relación porcentual do número de estudantes a tempo completo sobre o número total de matriculados. Nota: Considéranse alumnos a tempo completo aqueles que teñan a mesma dedicación durante todo o curso académico (ID-14).
- **Porcentaxe de estudantes a tempo parcial:** Relación porcentual do número de estudantes a tempo parcial sobre o número total de matriculados. Nota: Considéranse estudantes a tempo parcial aqueles que teñen a mesma dedicación durante todo o curso académico: (ID-15).
- **Porcentaxe de estudantes con dedicación mixta:** Relación porcentual do número de estudantes con dedicación mixta sobre o número total de matriculados. Nota: Considéranse estudantes con dedicación mixta aqueles que alternan entre dedicación a tempo completo e parcial durante o mesmo curso académico (ID-16).
- **Porcentaxe de estudantes que realizan estadías de investigación (saíntes) autorizadas pola CAPD:** Relación porcentual do número de estudantes que realizan estadías de investigación sobre o número de estudantes matriculados a tempo completo (ID-17).
- **Porcentaxe de estudantes que participan en programas de mobilidade (entrantes):** Relación porcentual do número de estudantes que participan en programas de mobilidade (entrantes) sobre o número de estudantes matriculados a tempo completo (ID-19).

- **Porcentaxe de estudantes con beca o contrato predoutoral (FPI, FPU, Xunta,...):** Relación porcentual do número de estudantes con bolsa ou contrato predoutoral (FPI, FPU, Xunta,...) sobre o número de estudantes matriculados a tempo completo (ID-21).
- **Profesorado que forma parte dos programas de doutoramento:** Número total do profesorado (persoas titoras) que forman parte dos programas de doutoramento.
- **Profesorado da USC que forma parte dos programas de doutoramento:** Número do profesorado (persoas titoras) pertencente ao cadro da USC que forman parte dos programas de doutoramento.
- **Cociente persoas doutorandas/profesorado dos programas de doutoramento:** Número de estudantes de doutoramento fronte ao número total de profesorado que forma parte dos programas de doutoramento.
- **Número total de sexenios do profesorado da USC:** Número total de sexenios (ID-25).
- **Número medio de sexenios por PDI da USC:** Número medio de sexenios por PDI (ID-26).
- **Porcentaxe de PDI da USC con sexenios:** Relación porcentual do número de PDI con sexenios sobre o número de PDI con opción a sexenios (ID-27).
- **Porcentaxe de PDI da USC con sexenios vivos:** Relación porcentual do número de PDI con sexenios vivos sobre o número de PDI con opción a sexenios (ID-28).
- **Directores/as de teses:** Número.
- **Porcentaxe de persoas directoras de tese estranxeiros:** Relación porcentual do número persoas directoras de tese estranxeiros sobre o número total de persoas directoras de tese (ID-29).
- **Porcentaxe de expertos internacionais nos tribunais de tese:** Relación porcentual do número de membros estranxeiros dos tribunais sobre o número total de membros dos tribunais (ID-30).
- **Número de publicacións indexadas no ano do profesorado da USC:** Número de publicacións indexadas no ano en curso onde participa profesorado da USC dos programas de doutoramento.
- **Número de publicacións non indexadas no ano do profesorado da USC:** Número de publicacións non indexadas no ano en curso onde participa profesorado da USC dos programas de doutoramento.
- **Número de proxectos internacionais vivos no ano do profesorado da USC:** Número de proxectos internacionais activos no ano en curso onde participa profesorado da USC dos programas de doutoramento.
- **Número de proxectos nacionais vivos no ano do profesorado da USC:** Número de proxectos nacionais activos no ano en curso onde participa profesorado da USC dos programas de doutoramento.
- **Número de proxectos autonómicos vivos no ano do profesorado USC:** Número de proxectos autonómicos activos no ano en curso onde participa profesorado da USC dos programas de doutoramento.
- **Número de teses defendidas:** Número de teses defendidas (ID-31).
- **Porcentaxe de teses defendidas a tempo completo:** Relación porcentual do número de teses realizadas a tempo completo sobre o número total de teses defendidas. (ID-32).
- **Porcentaxe de teses defendidas a tempo parcial:** Relación porcentual do número de teses realizadas a tempo parcial sobre o número total de teses defendidas (ID-33).
- **Porcentaxe de teses realizadas con dedicación mixta:** Relación porcentual do número de teses realizadas con dedicación mixta sobre o número total de teses defendidas (ID-34).
- **Número de teses presentadas en galego:** Número de teses presentadas en galego (ID-35).
- **Número de teses presentadas en castelán:** Número de teses presentadas en castelán (ID-36).
- **Número de teses presentadas noutro idioma:** Número de teses presentadas noutro idioma (ID-37).

- **Duración media dos estudos a tempo completo:** Duración media (en anos) dos estudos a tempo completo (ID-38).
- **Duración media dos estudos a tempo parcial:** Duración media (en anos) dos estudos a tempo parcial (ID-39).
- **Porcentaxe de persoas doutorandas que defenden a súa tese sen pedir prórroga:** Relación porcentual do número de estudantes que defenden a tese sen prórroga sobre o número total de teses defendidas (ID-40).
- **Porcentaxe de teses coa cualificación de *cum laude*:** Relación porcentual do número de teses que acadan a cualificación de *cum laude* sobre o número total de teses defendidas (ID-43).
- **Teses con mención internacional:** Número de teses presentadas con mención internacional. Nos indicadores preséntase como relación porcentual do número de teses con mención internacional sobre o número total de teses defendidas (ID-44) .
- **Teses con mención de doutoramento industrial:** Número de teses presentadas con mención industrial.
- **Teses en cotutela:** Número de teses presentadas con mención cotutela.
- **Porcentaxe de abandono do programa:** Relación porcentual do número de estudantes que non se matricularon nin defenderon a tese no curso académico sobre o número total de estudantes matriculados no curso anterior, unha vez descontados o número de alumnos que defenderon a tese no curso académico e os alumnos que teñen concedida unha baixa temporal (ID-45).